

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 288 — GOD. VII.

ŠIBENIK, 26. OŽUJKA 1958.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Nakon izbora za Saveznu skupštinu i Sabor

Narod našeg kotara je još jednom manifestirao privrženost socijalizmu Na kotaru glasalo 93,3 posto birača

Kotarske izborne komisije završile su rad u nedjelju kasno u noć. Prema konačnim izvještajima 93.958 birača od ukupno 100.734 upisanih u biračke spiskove izabralo je tri zastupnika u Savezno vijeće Savezne narodne skupštine i sedam zastupnika u Republičko vijeće Sabora.

Na cijelom šibenskom kotaru na birališta je izašlo 93,3% birača. U Šibeniku je glasalo 92,2%, a po općinama su postignuti ovi rezultati: Vodice 97,7%, Knin 95,8%, Stankovci 95,2%, Tijesno 95,2%, Drniš 93,5%, Skradin 92,7%, Šibenik 92,3%, Primošten 91,2%, Kistanje 90,2% i Oklaj 88,5%.

Za zastupnike u Savezno vijeće u izbornom kotaru Šibenik izabran je dr. Ivan Ribar, u izbornom kotaru Knin Tode Čuruvija, a u iz-

bornom kotaru Skradin Ivo Družić.

Za Republičko vijeće Sabora za zastupnike su izabrani: u izbornom kotaru Šibenik I. (grad) Nikola Sekulić, u izbornom kotaru Šibenik II. Vitimir Gradiška, u izbornom kotaru Knin Božo Radić, u izbornom kotaru Drniš Smiljan Reljić, u izbornom kotaru Kistanje Petar Vejinović, u izbornom kotaru Skradin Dušan Štrbac, a u izbornom kotaru Tijesno Petar Škarica.



Na mnogim biračkim mjestima mogle su se vidjeti ovakve grupe birača. Oni su već u rano jutro čekali da glasaju za najbolje kandidate.

Narod kninske općine na biralištima

Došao je 23. marta — dan izbora za Saveznu narodnu skupštinu i Republičko vijeće Sabora. Izborni tijelo od preko 19.000 birača na 120 birališta davalo je svoj glas za poslaničke kandidate.

Citavo područje općine poprimito je svećani i praznički izgled. Svugdje zastave, izborni plakati i parole. Uredena birališta očekivala su građane, radnike, seljake, i omladinu koja prvi put izlazi na izbore.

Osvanuo je dan izbora. Prohladno jutro. Krajina se bijelila od posljednjeg snijega. Uza sve to birači su poranili i krenuli na birališta pojedinačno ili u skupinama. Predsjednici biračkih odbora dočekivali su ljude i upućivali ih kako će glasati. Nekima to nije trebalo, oni su govorili: Znamo kako ćemo glasati, nije nam to prvi put i znamo za koga ćemo glasati.

Birališta u Kninu svakog časa primala su nove birače, vedre i raspoložene.

U selima ista slika. Po zasnjenim putevima kretale su se kolone birača. Idu ljudi iz Podinarja, Prevjesa, Turčica i drugih u daljnjih sela prema svojim biralištima. Ljudi su vedri i raspoloženi, kao što je i dan bio vedar i sunčan.

Oko 8 sati bili smo u Kovačiću. Biralište je uz cestu. Pred biračkim odborima grupe mještana čekaju da izvrše građansku dužnost. Primaju listić, zaokružuju kandidata, ubacuju u kutiju i govore: Neka je sa srećom. Neda-leko hući Krčić, koji je uslijed hladnoće od pred dva dana ledom okovao kamenje i litice. Tek je 8 sati. Od upisanih birača, već je glasalo 28%. S obje strane ceste i sporednim prolazima pristižu novi birači. Među njima primjećuje se mnogo žena. Tamo će u-

skoro dati svoj glas.

Krećemo prema Biskupiji. Šarena jezera su staklene plohe. Valovi se od leda ukočili. Na ulasku u selo na kosteljićima pribijeni izborni plakati. Biralište je u školskoj zgradi. Poznajete se po zastavi i bršljanu kojim je okičen. Uspisano 578 birača i već je glasalo preko 30%. I ovdje su žene poranile. Prije nego pridu biračkom odboru između sebe se dogovaraju kako će glasati. Vrijeme je slanju izvještaja. Za čas se glasanje prekida. Podaci su brzo upisani i kurir je hitro izišao. Mještani Biskupije nastavljaju glasanjem.

Napuštamo Biskupiju, u selu kontrasta. Nanosi snijega i procvati bajami, a mjestimično se o smjehuju žuti cvjetovi dreniča. Preko Lopuske glavice velike plohe leda na kojoj se djeca kliču, a iznad njih prelijeće jato divljih pataka.

Do 9 sati, iako prema nepotpunim podacima, prosjek glasalih je do 30%. Na biralištima u Kninu 45%. Narocito se ističu sela Očestovo, gdje je do tog vremena glasalo 90% upisanih birača, Radljevac 80%, Ljuboč 60%, a na biralištu broj 25 u Otonu žene su su glasale 100%.

U 11 sati stigli su izvještaji, da je u Očestovu i Radljevcu glasanje već završeno.

Do 15 sati prema nepotpunim podacima na svim biralištima Kninske općine glasalo je preko 70% birača, a posebno dobre rezultate imala su sela Padane, Radučić, Ramljane, Uzdojle, Biskupija, Ljuboč i Potkonje, gdje je već glasalo oko 90% birača.

Kotarskoj komisiji i dalje stižu izvještaji sa birališta. Po općoj ocjeni interes za današnje izbore bio je velik. Ni prohladni dan ni snježni nanosi nisu ometali tok izbora.

Vedro raspoloženje na šibenskim ulicama

U nedjelju je u Šibeniku vladalo prazničko raspoloženje. Grad je bio okičen državnim, partijskim i nacionalnim zastavama i zelenilom. Izlozi su bili ukrašeni cvijećem i slikama druga Tita i ostalih rukovodilaca, dok su grafikoni ilustrirali proizvodne uspjehe šibenskih poduzeća. Građanima su se preko zvučnika davala obavještenja o toku izbora, a vršeno je i emitiranje patriotskih pjesama.

Biračka mjesta su također bila svečano ukrašena slikama druga Tita, zastavama, cvijećem i zelenilom.

Mnoštvo naroda izašlo je na ulice i trgove, gdje je vladalo neobično vedro raspoloženje. To su bili oni koji su još u ranim jutarnjim satima obavili svoju građansku dužnost.

Među prvima na šibenskim biralištima pojavila se omladina, a naročito ona koja po prvi put neposredno glasa za svoju ljepšu budućnost. No, ni stariji birači nisu htjeli da zaostanu. Na biralištima u Crnici do 8 sati glasalo je devet osamdesetogodišnjaka. U predjelu Baldekin žive 86-godišnji Grgo Škugor i brat mu Špiro, koji je dvije godine mladi. Ni duboka starost nije ih spriječila da izađu na biralište i da glasaju, kako su izjavili za sreću i boljitak svojih mladih.

Na jednom biralištu u Docu došla su i djeca — pioniri. Htjeli su ih odstraniti, jer da oni tu nemaju šta raditi. To je, međutim, spriječio jedan drug iz biračkog odbora, primijetivši:

— Neka naša djeca vide kako mi

Pripreme u Šibeniku za proslavu na Sutjesci

Na jučerašnjem sastanku, koji je u vezi proslave 15-godišnjice borbi na Sutjesci, sazvaio Općinski odbor Saveza boraca, obrazovan je koordinacioni odbor sa zadatkom da izvrši pripreme u vezi te proslave. Sve društvene organizacije Šibenika, uključivo sportska i ostala društva, preko svojih predstavnika usvojile su program prema kojemu će sve proslave državnih narodnih praznika biti kao usko povezane sa tom jubilarom godišnjicom.

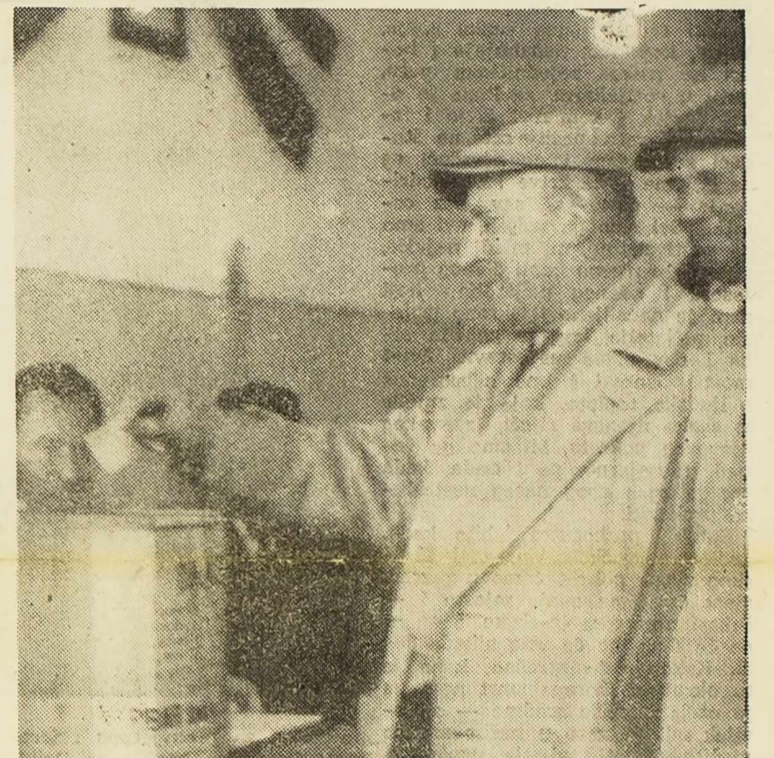
VII. kongres SKJ počinje 22. aprila u Ljubljani

U BEOGRADU JE POD PREDSEDNIŠTVOM DRUGA TITA ODRŽANA SJEDNICA IZVRŠNOG KOMITETA CK SKJ

U Beogradu je 20. o. mj. održana sjednica Izvršnog komiteta Centralnog komiteta Saveza komunista Jugoslavije, kojoj je predsjedao generalni sekretar SKJ Josip Broz Tito.

Izvršni komitet je, prema zaključku Osmog plenuma Centralnog komiteta SKJ donio odluku, da Sedmi kongres SKJ počne 22. aprila 1958. godine u Ljubljani. Također je utvrđen i prijedlog dnevnog reda kongresa:

1. Zadaci Saveza komunista u vezi s međunarodnom situacijom i unutrašnjim razvojem socijalističke izgradnje Jugoslavije — referent drug Tito,
2. Izvještaj Centralnog komiteta SKJ o organizacionopolitičkim pitanjima Saveza komunista — referent drug Aleksandar Ranković,
3. Izvještaj Centralne revizije komisije SKJ,
4. Program Saveza komunista Jugoslavije — referent drug Edvard Kardelj,
5. Izmjene i dopune Statuta SKJ — referent drug Moma Marković,
6. Usvajanje rezolucije o narednim zadacima Saveza komunista Jugoslavije,
7. Izbor Centralnog komiteta SKJ i Centralne revizije komisije,
8. Razno.



Birači su vedro raspoloženi dolazili na biralište i glasali. Oni su tako ponovo manifestirali svoju privrženost socijalističkoj izgradnji.

Masovni odaziv u Kistanjama i Oklaju

Nakon neprekidnih predizbornih priprema u nedjelju su održani izbori na području općina Kistanje i Oklaj. Narod ovih općina izašao je, kao i za općinske izbore, masovno dajući svoj glas za predložene kandidate za Saveznu narodnu skupštinu i Sabor NRH.

Već u prvim jutarnjim satima zabilježen je veliki dolazak birača. Među prvima zapažen je veliki broj staraca i starica, koji su željeli da i ovoga puta za

svoj Parlament glasaju, da ponih priprema u nedjelju su održani izbori na području općina Kistanje i Oklaj. Narod ovih općina izašao je, kao i za općinske izbore, masovno dajući svoj glas za predložene kandidate za Saveznu narodnu skupštinu i Sabor NRH.

Rijeka Krka koja dijeli ovaj izborni kotar, nije bila prepreka, već naprotiv ona je povezivala bratske narode Bukovice i Promine, Srbe i Hrvate.

Na osnovu konačnih izbornih rezultata kotarske izborne komisije od upisanih 11.774 birača na izbornom kotaru Kistanje — Oklaj izašlo je na glasanje 10.653 ili 90,48% od toga 5.612 žena.

B.P.



Ni duboka starost nije spriječila braću Grgu i Špiru Škugora da među prvima dođu na biralište i obave svoju građansku dužnost.

Sastanak poljoprivrednih stručnjaka

Takmičenje zadružnih organizacija na kotaru

Na sastanku predstavnika NO općina, zadružnih organizacija, te poljoprivrednih stručnjaka, koji je organizirao Kotarski zadrugni Savez raspravljalo se o sudjelovanju zadružnih organizacija u saveznom takmičenju za visoke prinose u poljoprivredi i o izlozbi poljoprivrednih proizvoda, koja se idućeg mjeseca održava u Splitu.

Dotičući se pitanja učestvovanja zadruga i državnih dobara na poljoprivrednom takmičenju, istaknuto da na ovom području nema ni jedne takve jake socijalističke organizacije, koja bi mogla udovoljiti uvjetima, koji su propisani za sudjelovanje na tom natjecanju. U obzir je jedino dolazilo Općine poljoprivredno dobro »Glavica« u Kninu, ali kako i ono nema uvjeta da bi postiglo izvjesne rezultate na tom takmičenju, done-

sen je zaključak da se od toga odustane i da se pride organiziranju poljoprivrednog takmičenja u granicama kotara. U tu svrhu osnovana je posebna komisija koja će u najkraće vrijeme donijeti propozicije natjecanja i osigurati potrebna financijska sredstva. Prema zaključcima, koji su doneseni na tom sastanku, pravo sudjelovanja na tom natjecanju imaju sve zadružne organizacije i državna dobra, ali u kooperaciji s individualnim proizvođačima. Za najbolje postignute rezultate bit će predviđene novčane nagrade.

Odlučeno je također da najbolje zadrugne i dobra sudjeluju na poljoprivrednoj izložbi u Splitu. U okviru te izložbe bit će održano zborovanje naprednih zadrugara, na kojem je sudjelovati i oko stotinu zadrugara sa šibenskog kotara. (J)

Plenum Ferijalnog saveza kotara Organizirat će se propagandni izleti

Na sastanku proširenog plenuma Ferijalnog saveza kotara Šibenik raspravljalo se o ovogodišnjim akcijama, koje će organizirati ovaj Savez.

Tako je odlučeno da se u okviru »Tjedna Ferijalnog Saveza«, koji će se održati od 13. do 20. travnja organizira više propagandnih izleta u cilju što većeg prikupljanja novih članova, naročito iz redova seoske i radničke omladine, koja je dosad brojčano bila nedovoljno zastupljena. Osim toga, pristupit će se osnivanju družina u onim općinama, u kojima dosad nisu postojale, dok će Centralni odbor Ferijalnog saveza upriličiti veliku lutriju.

Mnogo se raspravljalo i o zborovanju ferijalaca, pa je zaključeno da se ono održi 1. lipnja o. g. Za to zborovanje dolaze u obzir slapovi Krke, Zlarin, Primošten i Vodice. To će biti ujedno smotra ferijalaca našeg kotara, koji sada ima 700 članova. Na toj smotri bit će pozvani ferijalci iz drugih kotara naše Republike.

Obimne pripreme vrše se i za ovogodišnju proslavu borbi na Sutjeski. U brigadi Hrvatske koja nosi naziv »Gojko Ujurović«, nalazt će se i 5 ferijalaca našeg kotara. Međutim, kako je veći broj izrazio želju da sudjeluje na toj proslavi, Kotarski savez će formirati jednu brigadu od 60 članova. Još nije određeno sa koliko će članova biti zastupljena svaka općina, ali je sigurno da će

u obzir doći najbolji i najaktivniji članovi.

Ferijalni savez nabavio je film »Sunce i more«, koji se već daje u nekim mjestima. Film pokazuje život ferijalaca i ljepote domovine. (VM)

ODRŽAVANJE OPĆINSKIH SMOTRI

Ovih dana utvrđeni su termini održavanja općinskih smotri radničkih i omladinskih kulturno-umjetničkih društava i grupa sa područja kotara Šibenik. Najbolja društva i grupe sa tih smotri nastupit će na Oblasnom festivalu, koji će se održati u Šibeniku od 31. svibnja do 8. lipnja. Isto tako u Kninu će biti organizirana izložba amaterskih radova likovnih umjetnika, koji žive i rade na ovom području. Otvaranje izložbe zakazano je za 25. travnja.

10. i 11. svibnja održat će se općinska smotra u Primošteni, na kojoj će nastupiti kulturno-umjetnička društva i grupa iz Šibenika i Primoštena, općinska smotra u Murteru za teritorij Tijesna i Vodica održat će se 4. svibnja, u Kninu 15. i 16. svibnja, u Drnišu (za općine Drniš i Oklač) od 12. do 14. svibnja, a općinske smotre u Kistanjama, Stankovcima i Skradinu zakazane su za 3., 10. i 11. svibnja.

Malo se radilo na unapređenju poljoprivrede

U Trgovinskoj komori u Šibeniku održana je krajem prošlog tjedna godišnja skupština Vinogradarsko-voćarskog poslovnog saveza, na kojoj je izvještaj o radu podnio Roko Frkić.

Iz izvještaja se moglo zaključiti, da je težište rada ovog Saveza u protekloj godini bilo svedeno na trgovinu i promet, a veoma malo na unapređenju poljoprivredne proizvodnje i pomoći zadružnim organizacijama u razvijanju i usavršavanju poljoprivrede. Za takvo stanje postojali su objektivni razlozi, koji su se očitovali u pomanjkanju dobre organizacije, naročito u prometu robe, zatim skladišta, pogona za preradu, voznog parka i financijskih sredstava. Bilo je također riječi o slabom korištenju postojeće »Vinarije« u Drnišu, za što razlog leži u skupoj prijevozu, a što ima za posljedicu poskupljenje proizvoda. Također je dotaknuto pitanje uključivanja »Vinoplođa« u poslovni savez. Još uvijek podučeno je u izvještaju, nedostaje discipline i poslovnog morala u odnosu zadruga — Savez. Tješnja veza između njih dovela bi do bržeg rješavanja niza problema u razvijanju proizvodnje i organiziranijeg prometa.

U prošloj godini od ugovorenih 7.153.000 kg otkupljeno je 4.805.500 kg u vrijednosti od 281.367.000 dinara. Od toga je realizirano blizu 4.000.000 kg u ukupnoj vrijednosti od 243.224.000 Din.

Na skupštini su doneseni predlozi za budući rad ovog poslovnog saveza. Između ostalog je donesen prijedlog o osnivanju samostalnih pogona »Vinarije« i »Vinoplođa«, zatim pogona za mehanizaciju, koji bi na sebe preuzeo obradu zemljišta i nabavku strojeva za zadrugne, osnivanje transportnog servisa, kao i prijedlog o ukidanju nerentabilnih skladišta, naročito onih u Primošteni, Kistanjama i Šibeniku, nakon čega bi se u znatnoj mjeri smanjili troškovi. (J)

PREVRNUO SE AUTOBUS

Autobus Autotransportnog poduzeća Šibenik, koji redovito saobraća na pruzi Šibenik-Murter, prevrnuo se između Tijesna i Murtera dana 19. III. o. g. U momentu prevrtanja u njemu se našlo 6 putnika, koji su se vraćali sa jednim bolesnikom u Murter. Do nesreće je došlo na taj način, što je najednom u toku vožnje autobus došao na samu desnu ivicu puta, koja je bila trošna. Šofer nije bio prisaban, pa se autobus najednom izvalio na desni bok i umalo da svi nisu svršili u more. Svi putnici i šofer prošli su bez ozljeda, dok su gotovo sva stakla na autobusu popucala. Utvrđeno je još, da je i karter motora probijen. (m)

POKRENUO RAD DRAMSKE GRUPE

Dramska grupa koja djeluje u okviru Centralnog omladinskog kulturno-umjetničkog društva, za razliku od ostalih sekcija, nije djelovala u prošloj godini. Stoga je ovih dana zaključeno da se ponovo pokrene njen rad. U tu svrhu grupa će početi s uvježbavanjem dramskog komada »Rodak iz Amerike« od R. Stojadinovića. Komad će režirati Borna Šarić. AH

PROBLEMI ODREDA IZVIDAČA ŠIBENIK

U svom dosadašnjem radu izvidaći odreda »Šibenik« morali su prebroditi izvjesne teškoće. Naročito je za njih aktualno pitanje bilo dobivanje prostorića, jer su inače morali održavati sastanke po kućama ili školi poslije nastave. Tek poslije tri godine to je pitanje riješeno, ali ne potpuno. Naime, kada se zna da jedan odred s oko 400 članova ima u toku sedmice oko 50 sastanaka ili kakvih drugih akcija, onda je i jedna prostorija nedovoljna za tako aktivan rad. Prema tome i dalje problem broj jedan ostaje pitanje prostorića. Na mjerodavnim vlastima je da se to pitanje čim je moguće prije riješi, jer i onako je činjenica da omladina Šibenika nema gdje sprovesti slobodno vrijeme. (IM)

Savjeti poljoprivrednicima

Suzbijanje korova kemijskim sredstvima

Korovi pričinjavu velike štete kulturnom bilju, jer oduzimanjem hrane i vlage iz tla znatno utječu na smanjenje prinosa. Računa se da korovi kod pšenice smanjuju prinose za oko 20%, što u našim prilikama iznosi 200 kg po ha.

Sve do nedavno glavne mjere borbe protiv korova u usjevima sastojale su se u izboru čistog i zdravog sjemena te poduzimanju niza agrotehničkih mjera (pravilna obrada, njega za vrijeme vegetacije i dr.). Ove mjere nisu bile potpuno uspješne, jer korovi posjeduju svojstva, koja ih čine vrlo otpornim. Korovi se lako razmnožavaju, privikavaju se na sušu i vlagu, svoj rast podešava-

ju prema kulturnoj biljci, prilagođavaju se i agrotehničkim mjerama i t.d., pa sve to otežava borbu čovjeka protiv korovskih biljaka.

Problem suzbijanja korova u žitaricama i drugim biljkama riješen je za vrijeme zadnjeg rata pronalaskom raznih kemijskih sredstava poznatih pod imenom herbicidi.

Među herbicidima posebnu važnost imaju tako zvanj selektivni herbicidi, koji imaju svojstvo da uništavaju korove, a da pri tom ne oštećuju pšenicu, ječam zob, kukuruz ili trave na pašnjacima. Selektivni herbicidi se već nekoliko godina upotrebljavaju u našim žitornim krajevima, dok je u našem kotaru ova agrotehnička mjera vrlo malo poznata i proširena.

Ovdje se navode neki herbicidi i količine koje se upotrebljavaju po jednom ha.

Fenoksilen (3-5 litara po 1 ha), Agrokson (2-4 litre po ha), Deherban A (1,5-2,5 litre po ha), Deherban M (1,5-2,5 litre po ha), Koromor (2-4 litre po ha), Korovicid (1-1,5 kg/ha), Deherban (1-1,5 kg po ha) i t.d.

Neki od navedenih preparata dolazi u travinu u obliku tekućine ili praška. Zbog toga je potrebno da se prilikom nabave traže i uputstva za njihovu upotrebu, premda je ona vrlo jednostavna. Naime, napred navedene količine preparata otporne su u onoj količini vode koja je potrebna da se s prskalicom popraska 1 ha korovoljne žitarice. Prskanje se vrši kad je usjev visok 12 do 15 cm, a korovi imaju 3 do 4 razvijena lista, jer su tada najosjetljiviji. Prskanje se obavlja kad je vrijeme lijepo i toplo, bez kiše i vjetrova. Prilikom prskanja treba paziti da se ne oprskaju voćke, vinova loza, krumpir, djetelina, jer su te biljke vrlo osjetljive na navedene herbicide.

Zbog istog razloga nakon završenog prskanja treba dobro isprati prskalice u običnoj vodi da ne bi ostaci preparata došli u dodir s osjetljivim kulturama. T.

Prof. Božo Stošić

Umro je naš dragi profesor Božo. Umro je iznenada u osvit jednog vedrog i sunčanog dana — kada je skupa s nama trebao prihvatiti radost jedne velike zbilje, zbilje, koja nas nadahnjuje i budi na našem zajedničkom putu, putu u socijalizam, za koga je ovaj čovjek i komunist živio i izgarao: u ratu i poslije rata, ne štedeći se nimalo i ne osvrćući se na goleme lične žrtve i samoodricanja — davao se sav, bez ostatka. Svi smo ga voljeli, svi smo ga poštovali, no, mi mladi najviše, jer smo u njemu imali divnog profesora i odanog prijatelja, koji nam je neusiljeno i iskreno prilazio, prijatelja, koji je između sebe i nas uspio uspostaviti čvrst most prisnosti i one neposredne i ljudske toplote, koja je zračila iz svake njegove riječi, iz svakog njegovog pokreta. Mi smo ga voljeli neizmjerano, pa i onda, kada nas je znao zbog našeg nestašluka prekoračiti.

Sutra, prekosutra, bilo kada, doći ćemo u školu i na znak školskog zvona pohrlit ćemo u razred, sjest ćemo na svoja mjesta i — čekati profesora iz fizike, a on — ne će doći, ne će više nikada doći. Kako je to strašno, kako je to okrutno! Svirepa smrt nam ga je otela iz naše sredine — za uvijek, ali će zato u našim srcima vječito živjeti svijetla uspomena na našeg dragog i nezaboravnog profesora, druga i prijatelja Božu Stošića.



novan je za prosvjetnog referenta u Oblasnom NOO-u za Dalmaciju, a zatim u ZAVNOH-u obavlja dužnost referenta za prosvjetu. U Ministarstvu prosvjete NR Hrvatske postaje šef odsjeka za visoke škole. Dolaskom u rodni Šibenik vrši mnoge političke i društvene funkcije. Njegove organizacione sposobnosti i samoprijegor došli su do punog izražaja u Općinskom komitetu SK, u Općinskom odboru SSRN, u radu NO kotara i općine, nadalje u organizaciji Saveza boraca, Udruženju rezervnih oficira, Društvu učitelja, nastavnika i profesora, Pedagoškom centru, u Savjetu za prosvjetu i kulturu NO općine, zatim u rukovođenju učiteljskom školom, čiji je on direktor od 1952. god. Na toj dužnosti zatekla ga je iznenadna i prerana smrt.

Za zasluge odlikovan je Medaljom za hrabrost i Ordenima zasluga za narod II. i III. reda.

Njegovom smrću izgubili smo iskrenog druga, plemenitog čovjeka i neumornog borca za socijalizam. I zbog toga je ona duboko potresla sve nas.

Neka je vječna slava drugu Božu Stošiću!

Svečanost u rudniku Siverić Zasluzena mirovina Odlazi šezdeset rudara

Koristeći pravo o skraćenom radnom stažu za starosnu penziju prema novom Zakonu o penzijama 60 rudara iz rudnika Siverić podnijelo je zahtjev za starosnu penziju.

Oni će se 1. maja svečano o-

TRAGOM PRVE PROLETERSKE BRIGADE

Uprava Odreda izvidaća »Šibenik« organizirat će ove godine veliki marš »Tragom prve proleterske brigade«, koji će trajati oko mjesec dana. U tom maršu sudjelovat će više od stotinu izvidaća i planinki iz Šibenika, Knina i drugih mjesta, te izvidaća iz Zadra. Za ovu akciju među članovima Odreda vlada veliko zanimanje, u toliko više što će oni ujedno učestvovati na proslavi povodom 15-godišnjice borbi na Sutjeski.

Učesnici marša preći će oko 100 km pješke po mnogim bezputnim i krševitim terenima, kojima su se probijale slavne brigade u toku NOB-e.

U toku te akcije evocirat će se uspomene na protekle ratne dane, organizirat će se napadaj na pojedina mjesta, kao i razgovori sa borcima I. proleterske brigade. IM

Učesnici marša preći će oko 100 km pješke po mnogim bezputnim i krševitim terenima, kojima su se probijale slavne brigade u toku NOB-e.

U toku te akcije evocirat će se uspomene na protekle ratne dane, organizirat će se napadaj na pojedina mjesta, kao i razgovori sa borcima I. proleterske brigade. IM

S a h r a n a

U ponedjeljak su građani Šibenika s dubokim poštovanjem ispratili na gradsko groblje posmrtno ostatke druga Bože Stošića, čiji je život do posljednjeg daha bio ispunjen borbom za socijalizam, za bolji život radnog čovjeka.

Iz bolničke mrtvačnice, čiji su zidovi bili obloženi crnim florom i gdje su pokojnikovim suborcij, drugovi, prijatelji i đaci bili na počasnoj straži, iznijet je kovčeg obavijen partijskom zastavom. Od nezaboravnog pokojnika prvi se oprostio prof. Zdravko Grozdanić, koji je u ime Društva učitelja, nastavnika i profesora govorio o Boži, kao drugu i čovjeku. Zatim su đaci Učiteljske škole i vježbočnice preko Ive Jurage posljednji put pozdravili svog dobrog i dragog direktora.

Nakon toga je krenula tužna povorka predvođena »gradskom« glazbom. Pored rodbine, posljednjem ispraćaju druga Bože pri-

sustvovali su predstavnici Saveza komunista, narodne vlasti, Socijalističkog saveza, nadalje predstavnici Saveza boraca, Udruženja rezervnih oficira, Društva učitelja, nastavnika i profesora, Odreda izvidaća i planinki i drugi. U pogrebnoj povorci nalazili su se također pokojnikov drugovi, suradnici, prijatelji, i đaci, te mnoštvo naroda.

U tužnoj povorci, koja je prolazila kroz gusti špalir građana i daka, nošena su, pored mnogobrojnih vijenaca i buketa cvijeća, pokojnikova odlikovanja — Medalja za hrabrost i Ordeni zasluga za narod II. i III. reda.

Nad otvorenom rakom održao je oproštajni govor Ante Ivanda, koji je u ime Saveza komunista, Socijalističkog saveza i boračkih organizacija iznio život komunističkog druga i borca, a potom se od poštovanog i dragog direktora oprostio, u ime nastavničkog zbora Učiteljske škole, prof. Lazar Aksić.



Šibenik

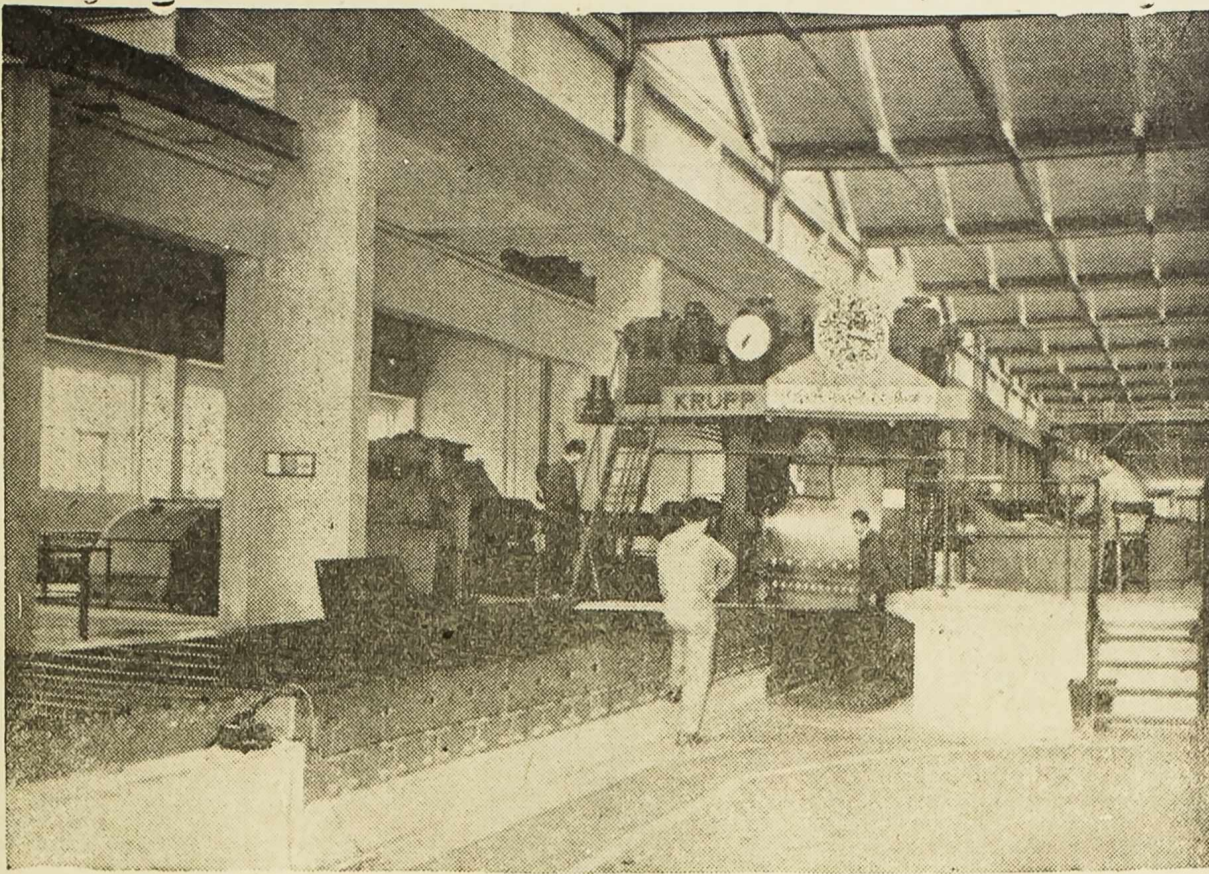
Gostovanje Narodnog kazališta „Ivan Zajc“ iz Rijeke

U nedjelju 30. o. m. j. gostovat će u našem gradu jedno od najrenomiranijih kazališta u našoj Republici — Narodno kazalište „Ivan Zajc“ iz Rijeke, koje će tom prilikom izvesti jedno od svojih najvećih dosadašnjih ostvarenja — „HAMLET“ od Williama Shakespearea.

Najveća draž ove predstave nalazi se u interpretaciji same uloge Hamleta, koju tumači Veljko Maričić, koji se ovom ulogom proćuo po cijelom kulturnom svijetu. No, cjelovitost ove predstave ne bi bila potpuna, kada i ostali interpreti ne bi bili na dohvatnoj visini. Tako ćemo imati priliku u ulozi kraljice viditi prvakinju riječke drame Branku Verdonik-Rasberger, Klaudija će tumačiti Dragan Bernarski, prvog glumca Jozo Martinčević, prvog grobara Miodrag Lončar, Laerta — Danilo Maričić, Polonija — Nikola Smederevac, Ofeliju — Zdenka Trajer i t. d. Treba ovdje naročito naglasiti da su svoje uloge tumačili na Dubrovačkim ljetnim igrama, pored Veljka Maričića, još i Jozo Martinčević, i Miodrag Lončar.

Kao što je poznato, Narodno kazalište „Ivan Zajc“, koje ima najveću kazališnu kuću u našoj zemlji, osnovano je tek nakon oslobođenja, pa je u prošlogi godini proslavilo svoju desetgodišnjicu. Prema tome ono se ubraja u najmlađa kazališta u našoj zemlji, ali se njegov kvalitet sve više očituje u pojačanom broju posjetilaca, koji je ove godine zabilježio rekordne cifre od oko 800 gledalaca po predstavi.

Riječko kazalište je pored redovne uvelo i ljetnu sezonu za vrijeme koje obilazi cijelo kvarnersko primorje zajedno sa otocima Rabom, Cresom, Lošinjem i Krkom. Prva ljetna sezona koja je održana prošle godine donijela je riječkom kazalištu nekoliko značajnih priznanja domaće i inozemne štampe, a naročito „Hamlet“, koji se izvodio na živopisnim mjestima kao što su frankopanska tvrđava u Krku, Mali Lošinj, te ljetne pozornice u Senju i Ilirskoj Bistrici, gdje je ovu predstavu gledalo preko 2.500 lica.



Iz TLM »Boris Kidrič«

Novi privredni propisi

Određena prava organa radničkog upravljanja u raspodjeli sredstava

Nedavno donesena Uredba o reguliranju ocnosa u raspolaganju ostir prihodima i sredstvima privrednih organizacija, daje pravo radnim kolektivima, da sami odlučuju koliki će dio ostvarenih sredstava odvojiti za lične dohotke, a kolika sredstva će odvojiti u fondove poduzeća. Samim tim povećan je utjecaj kolektiva na raspodjelu sredstava u cjelini, a isto tako postoji široka mogućnost, da radni kolektivi — od nikog neometani ostvare pravilan princip nagradivanja prema radu. Iskorištavanje tih mogućnosti ovisi samo o poslovanju poduzeća i odluci organa radničkog upravljanja.

SOLIDNO POSLOVANJE — KRITERIJ ZA RASPODJELU SREDSTAVA

Osnovni smisao nove Uredbe je

u tome, da se odluke organa radničkog upravljanja, kojima se raspodjeljuju stvorena sredstva poduzeća, osnivaju na principima zdravog i solidnog poslovanja poduzeća. Iz toga je vidljivo, da kod raspodjele sredstava treba voditi računa na koji način su ona ostvarena.

Ako su ona ostvarena uštedama, povećanom produktivnošću rada i sličnim nastojanjima čitavog radnog kolektiva, razumljivo je, da će odluka o raspodjeli sredstava ići za povećanjem ličnih primanja radnika.

No, ako do povećanja sredstava pojedinih poduzeća dolazi na osnovu momentalne situacije na tržištu, gdje se za pojedine proizvode postiže veća cijena ili, da povećanje nastaje iz općih uslova poslovanja, a ne povećanja produktivnosti rada, uštede i t. d.,

onda tako stvorena sredstva organa upravljanja ne mogu odvajati za lične prihode radnika. A to je smisao i propis nove Uredbe.

ISPRAVITI NEREALNO ISPLAĆENE PREMIJE

Nova Uredba daje i posebna prava organima radničkog upravljanja, da u raspodjeli ličnih dohodaka na pojedina radna mjesta, do kraja povelu sistem nagradivanja prema radu, a također da pravilno usmjeravaju i provodaju sistem premiranja. Svrha je tih posebnih prava radničkih savjeta da se uklone nedostaci o kojima se, naročito u posljednje vrijeme, mnogo govori o radnim kolektivima i sindikalnim organizacijama.

Dosljednim provođenjem propisa postići će se, da sistem premiranja bude podstrek za povećanje produktivnosti rada, a ne izvor dopunske zarade bez obzira na stvarno postignute radne rezultate. A baš novom Uredbom daje se pravo organima radničkog upravljanja da u već obračunate premije mogu izmijeniti, ako se utvrdi, da su one nerealno visoke obzirom na postignute uspjehe i izvršene zadatke. Radnički savjet može te premije i potpuno ukinuti ako je uočena njihova nerealna isplata.

VIJEĆA PROIZVOĐAČA — ORGANI DRUŠTVENE KONTROLE

Sve odluke o raspodjeli sredstava pojedinih radničkih savjeta podliježu društvenoj kontroli, koju u ovom slučaju vrše vijeća proizvođača narodnih odbora. Iako njihovi stavovi mogu biti izraženi samo preporukama radničkim savjetima, ipak vijeća proizvođača mogu na primjer preko provođenja kreditne politike, djelovati na poslovanje i odluke pojedinih radničkih savjeta o raspodjeli čistih prihoda i sredstava poduzeća.

I.K.

Vanjskopolitički komentar Suprotno savremenim potrebama

U nastojanju da se izvuče iz neprilika u koje se zapela zbog svoje politike u Sjevernoj Africi i u želji da vlastiti međunarodni položaj popravi time što će dobiti glavnu ulogu u jednom od ograna sistema zapadnih saveza, Francuska je predložila obrazovanje takozvanog Sredozemnog pakta. Detalji ovog plana očekuju se ovih dana, ali je već u prvom njegovom nagovještaju predsjednik francuske vlade Gajar dao do znanja da Sredozemni savez treba da bude »prirodni dodatak« Atlantskog pakta i da je potreban zbog toga što Atlantski pakt, u sadašnjoj formi, ostavlja »praznine« na svom južnom i jugoistočnom boku.

Izgleda da Sredozemni pakt treba da obuhvati Francusku, Britaniju, Španiju, Maroko, Alžir (kao dio francuske teritorije), Tunis, Libiju i Italiju, i u pozadini pakta, Sjedinjene Američke Države, Gajarova sugestija nije neka originalna ideja već, prema francuskim potrebama prilagodeni planovi koji su se još ranije nezvanjavno pojavljivali u nekim zapadnim centrima. Dobro je poznato anglo-američko interesovanje za Sjevernu Afriku. Ono je u posljednje vrijeme sve uočljivije i svi su izgledi da će se u buduću u rješavanju sjevernoafričkih problema sve više i više morati da računa s prisustvom Sjedinjenih Američkih Država. Pored toga, treba imati na umu nastojanje SAD da sa sistemom vojno-političkih saveza pokrije što veći dio oblasti u svijetu. Španija također čini napore da se uključi u Atlantski pakt, dok su nastojanja talijanske zvanične politike da se s njom računa kao s faktorom na Srednjem Istoku i u Sjevernoj Africi također odavno poznata.

Međutim, stvaranje Sredozemnog pakta u suprotnosti je s potrebama savremenog međunarodnog razvika. Insistirati na organiziranju još jednog pakta u vrijeme kada i postojeći predstavljaju opasnost za svjetski mir i kočnicu za miroljubivu saradnju kada milijuni ljudi i na Zapadu i na Istoku dižu svoj glas protiv Makovske podjele svijeta — videti u tome izvor nenovjerenja i nemirjalistava — znači u stvari svijesno raditi protiv interesa mira i međunarodnog sporazumijevanja. Za žaljenje je što odnove francuske političke ličnosti ne shvaćaju koliko njihovo zalaganje za obrazovanje još jedne zapadne blokvske organizacije

može štetiti pripremama za održavanje međunarodne konferencije na najvišem nivou, na kojoj treba da se rješava i o uklanjanju barijera između Istoka i Zapada. Zbog toga francuska vlada, ukoliko će insistirati na svom planu, preuzima na sebe ozbiljnu odgovornost pred međunarodnom javnošću.

TVRDOGLAVOST SE NASTAVLJA

»Obrana Afrike i onoga što Francuska brani u Africi ne predstavlja prošlost već budućnost Francuske«, pisao je ovih dana desničarski list »Figaro« povodom projekta o Sredozemnom paktu. Ova koncepcija ustvari je osnovni motiv prijedloga premijera Gajara.

Nesposobna da izlaz iz protivječnosti u Sjevernoj Africi potraži u demokratskom pravcu, a istovremeno, u nemogućnosti da rat u Alžiru riješi u svoju korist, francuska vlada pokušava sada da za svoju kolonijalističku politiku u Africi dobije podršku šireg kruga zemalja u okviru saveza, na čijem čelu želi da bude ona. Da bi u tome uspjela ona namjerava da ponudi i neku vrstu zajedničkog učesća u eksploataciji prirodnih bogatstava Sahare. Neki ekonomisti na Zapadu smatraju da pod pješčanom pokrivačem Saharska pustinja krije najveća nalazišta nafte i ruda na svijetu. Zato je lako ocijeniti zainteresiranost zapadnih zemalja za ovu oblast, ali je teško vjerovati da bi za takav projekat mogli sada dati svoj pristanak Tunis i Maroko, koji već od ranije ističu svoje teritorijalne zahtjeve na sjeverne dijelove Sahare. Iako naklonjene zapadnim savezima, kod ovih dviju zemalja za sada prevladuje želja da prvo postignu povlačenje francuskih trupa s tuniske i marokanske teritorije, da Alžir dobije nezavisnost i da onda tri zemlje ostvare sjeveroafričku zajednicu — takozvani Magreb.

Svojim planom o Sredozemnom paktu francuska vlada pokušava da to onemogući. Ona time nastoji da stvori protutežu arapskom pokretu oko Ujedinjene Arapske Republike i zaklon protiv nacionalnooslobodilačkih pokreta u Africi uopće. Zato je lako zamisliti kakvo je raspoloženje prema Sredozemnom paktu Arapa i drugih afričkih naroda koji u prvi plan stavljaju borbu za slobodu i nacionalnu nezavisnost.

Ljuban Jakša

Aktuelna tema

Savjeti potrošača kao društvena kontrola u trgovini

U našoj javnosti se ističe potreba pojačane društvene kontrole. Trgovina je, također, jedno od područja na kome bi bilo potrebno osigurati što širu kontrolu društva. Jedna od formi društvene kontrole u ovoj oblasti su savjeti potrošača. Ali ovim savjetima još nije poklonjeno dovoljno pažnje, pa su čak ponegdje i potpuno zapostavljeni.

S obzirom na mjesto i ulogu savjeta potrošača redakcija »Servisa za lokalnu štampu« zamolila je državnog sekretara za robni promet Marjana Breclj, člana Saveznog izvršnog vijeća, da iznese osnovne zadatke savjeta potrošača, i njihovu ulogu kao organa društvene kontrole.

— Osnovna pitanja trgovine, rekao je Breclj, rješavaju se uglavnom u Komuni. I ranije, a pogotovo od 1956. godine, kada je detaljno razrađena organizacija državne uprave, u svim komunama moraju da postoje savjeti kao upravno-društveni organi koji treba da pomognu razvitak trgovine. Oni su, međutim, dosta slabiji, a ponegdje ih i nema. Razvitak trgovine nameće apsolutnu potrebu da se rješavanje problema trgovine izvuče iz uskih okvira same trgovine i da se svi zainteresirani organi i svi oni koji mogu pomoći prihvate rješavanja ovoga problema, kao jedne političke obaveze.

U trgovini savjeti potrošača, kao forma društvene kontrole, imaju svoje određeno mjesto. Teško je reći zbog čega, ali je činjenica da do sada nešto nije išlo kako treba sa savjetima potrošača. Baš u posljednje vrijeme bilo je opravdano postaviti pitanje: zar javno mnijenje ne bi imalo objektivniji stav prema trgovini da je pri svakom trgovinskom poduzeću ili radnji postojao jedan

organ potrošača koji bi poznao problematiku, teškoće i uspjehe ovih privrednih organizacija. Ovo je naročito bilo važno s obzirom da se govori da je trgovina svojim poslovanjem i svojim zaradama umnogome kriva za ekonomske teškoće, dok se, s druge strane, u mnogim trgovinskim poduzećima ispoljava bojazan da ne će moći izaći na kraj s teškoćama.

Ali, bez obzira na to koliko pojedini savjeti potrošača mogu da pomognu trgovini od danas do sutra njima treba dati podršku, jer je to stvar trajnije perspektive. Međutim, činjenica je da se savjetima potrošača ne ukazuje podrška sa svih strana sa kojih se to očekuje. Možda je razumljivo, mada nije opravdano, ako ova podrška izostaje od strane trgovinskih poduzeća i radnji. Ljudi, zaista ne vole da im se sa strane zaviruje u posao. Ali pošto je pitanje trgovine veoma osjetljivo i neposredno u vezi sa potrošačem u sistemu radničkog samoupravljanja, koje bi trebalo da zadržati sva svoja dosadašnja materijalna prava i dužnosti, mora na neki način i za jedan društveni organ. On bi, ipak, na neki način, kao predstavnik društva, nedjeljivo odgovornost za veoma delikatnu funkciju koju trgovina obavlja u društvu.

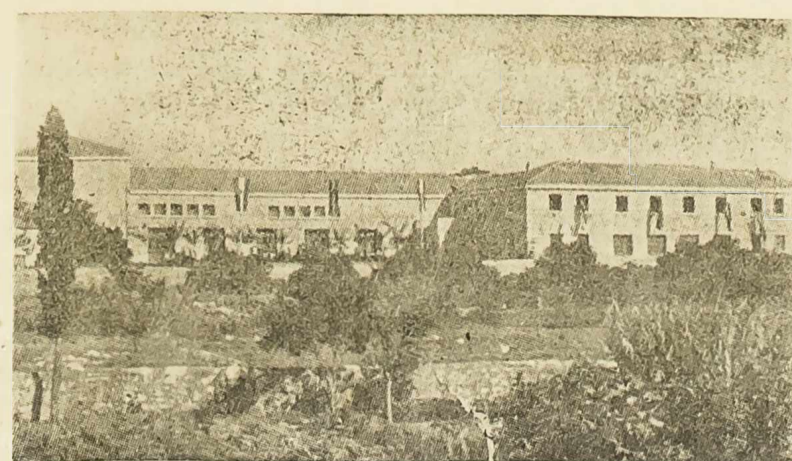
Dosadašnja iskustva, — rekao je Breclj — savjeta potrošača veoma su mala. Rijetki su oni savjeti za koje se može reći da su zaista s uspjehom obavili zadatke radi kojih su osnovani. Ako bismo se oslanjali samo na malu i nedovoljnu praksu mogli bismo da ostanemo u neodumici koliko je ova institucija potrebna. Ali ako se savjeti potrošača posmatraju kao forma kontrole i kao forma uticanja na trgovinu,

jer već samim svojim prisustvom podsjeća trgovinu na obaveze prema zajednici, onda će se za njih naći mjesto u sistemu radničkog samoupravljanja, tako da se ne krnje prava radničkog savjeta, ali da ipak savjeti potrošača djeluju. Tada ćemo savjetima potrošača dati punu podršku koja im, možda, danas u priličnoj mjeri nedostaje.

Pošto je Marijan Breclj istakao izvjesna nepravilna shvaćanja o ulozi i mjestu trgovine, on je svoje izlaganje zaključio:

— U našem privrednom životu trgovina treba da ostane samostalna privredna grana, ali da bismo uskladili mišljenja o funkciji trgovine, moramo je potpomoći još jednim organom opće društvene inicijative i kontrole — kao što je to savjet potrošača.

(Sedma Sila)



Vodice: Zadrudni dom

Umjetno osjemenjivanje goveda u Kninu

Centar za umjetno osjemenjivanje goveda u Kninu ostvario je ovih dana prve plodove svoga rada na području NO općine Knin.

Na OPD »Glavica« u Kninu oteljena su prva telad umjetno osjemenjenih krava. Telad su veoma dobro razvijena, izrazitih pasminskih svojstava i dobro napreduju. U toku ovoga mjeseca, očekuje se prinova od još 40 teladi kod privatnika. Tako je konačno veterinarska služba u Kninu, prva u srednjoj Dalmaciji, probila led na tom poslu.

Veliki je pitanje, kako sačuvati ovaj kvalitetni podmladak. Nadamo se da će se i tome naći pravilno rješenje. U centru za umjetno osjemenjivanje već se je počela voditi kontrola podmlatka, kao i kontrola prenosnih svojstava rasplodnih bikova na potomstvo.

Veterinarski stručnjak za umjetno osjemenjivanje, već sada ima pune ruke posla, kao što je imao i kod samog osnivanja centra.

Centar je započeo sa radom I. V. 1957. godine. U samom početku rada, veterinarski stručnjak za umjetno osjemenjivanje, M. Gazari, imao je uz ostale tehničke teškoće, da vodi borbu i sa konzervativnim shvaćanjima pojedinih stočara, koji su bili protivnici naprednih metoda rada. Požrtvovanim radom, plodnim predavanjima i danomičnim individualnim uvjerenjem stočara, sa strane veterinarskog stručnjaka, nepovjerenje u ovaj rad skoro je nestalo, a umjetno osjemenjivanje utire put za daljnje prodiranje u sve šira područja.

Stočari kninske okolice, već danas, gledaju sa punim povjerenjem na ovaj važan zootehnički zahvat, koji se po prvi puta uvodi u srednjoj Dalmaciji, a koji ima svrhu poboljšati domaće govedo u njegovim proizvodnim svojstvima križajući ga sa boljim rasplodnim materijalom produktivnijih goveda sa kojim centar, već danas, raspo-

laže. Centar je od početka do sada, osjemenio 300 grla krava. Ovaj broj i ako nije velik s obzirom na razvijenost govedarstva u Kninu, on ipak predstavlja za sam početak rada, bazu sa koje će se u narednim godinama, proširiti na mnogo veći broj krava.

Umjetno osjemenjivanje je i jedna efikasna metoda kod suzbijanja stočnih bolesti koje se prenose prirodni parenjem, i u tom pogledu, centar za umjetno osjemenjivanje u zajednici sa veterinarskom stanicom u Kninu, učinio je veliki korak naprijed, izliječivši do sada veliki broj krava te tako podigao procenat plodnosti na svom terenu. Stočari su sami na nekim mjestima uvidjeli štete koje im nastaju kod prirodnog pripusta goveda, te su tražili da se sumnjivi bikovi kastriraju.

Izgradnjom nove moderne zgrade centra u kojoj će se uskoro postaviti radom, domen distribucije sjemena, rasplodnih bikova, proširit će se na susjedne kotareve Split, Zadar, Gospić itd. Veterinarske stanice ovih kotareva započete sa radom na umjetnom osjemenjivanju krava već ove godine, a sjeme će dobivati i centar Knin. Računa se da će centar već u ovoj godini razaslati u susjedne kotareve oko 15.000 doza sjemena za osjemenjivanje otprilike jednakog broja krava.

Radi što uspješnijeg provođenja umjetnog osjemenjivanja krava na području srednje Dalmacije i Like, mora se uspostaviti što tješnja koordinacija veterinarske i stočarske službe, stručna saradnja između agronoma stočara i veterinarara, naročito o pitanju ishrane, matičenja, kontrole muznosti i svih ostalih zootehničkih mjera koje idu paralelno s umjetnim osjemenjivanjem.

Na taj način, jedino će se iskoristiti sve pozitivne strane koje nam pruža umjetno osjemenjivanje goveda.

M. Milin

NOVOSTI I ZNAŠIHOPIĆINA

Priprema za proslavu 15-godišnjice borbi na Sutjesci

Općinski odbor Saveza boraca u Kninu, vrši pripreme za proslavu 15-godišnjice borbi na Sutjesci. Na ovom području ima 30 preživjelih boraca sa Sutjeske. Od njih će se prikupiti podaci o pripadnosti po jedinicama, kao i starešinskom i političkom kadru iz toga perioda. Ujedno će se izgraditi slična evidencija za poginule drugove.

Savez boraca i SSRN formirat će koordinacioni odbor, koji će se baviti pripremom proslave 15-godišnjice borbi na Sutjesci, na području ove općine.

KNJIŽEVNIK VOJIN JELIĆ RAZGOVARAO S UČENICIMA KNINSKE GIMNAZIJE

Prilikom svog boravka u Kninu, Vojin Jelić, književnik, na poziv nastavnika Kninske gimnazije, posjetio je ovu ustanovu i zainteresirao se za razna pitanja, između ostalog i za način izvođenja nastave književnosti. Ovom zgodom Vojin Jelić razgovarao je sa maturantima i drugim dacima o reformi u školstvu i o aktualnim problemima savremenog književnog stvaralaštva. Pored toga zainteresirao se za kulturno-prosvjetne prilike i zabavni život učenika. Daci su književniku Jeliću postavljali pitanja o životu učenika u drugim mjestima o problemu završnog ispita zrelosti i drugim pitanjima. Učenici gimnazije bili su veoma zadovoljni ovom posjetom.

GRADNJA PUTA KNIN - PLAVNO

U prošloj godini s uspjehom su se odvijali radovi na izgradnji puta Knin-Plavno, koji su prekinuti početkom ove godine. Međutim, onj su ponovno nastavljene, i to na onom dijelu koji vodi uz kanjon pritoka Radljevac. Dužina puta iznosi 13 km, a širina 8 metara. Postojanje ovoga puta je od velike privredne važnosti za ovaj kraj. Mještani Plavna i okolnih sela moći će znatno lakše plasirati svoje proizvode u Kninu. Preko Radljevac podignut je i most. I pripadnici Kninskog garnizona pomažu izgradnji puta.

NOVA ŠKOLSKA ZGRADA U OTONU

U Otonu na području Kninske općine otrog nekoliko mjeseci započeta je izgradnja školske zgrade. Građevinski radovi privode se kraju. U koliko klimatske prilike budu dozvoljavale, zgrada će biti gotova do početka nove školske godine. Pohvalno je od stanovnika ovog sela, da su isključivo vlastitim snagama pristupili ostvarenju ovog veoma važnog zadatka. (NR)

GRADNJA MOSTA NA BUTIŠNJICI

Stanovnici Golubčja odlučili su da vlastitim snagama izgrade novi betonski most na Butišnjici. Stari i dotrajali most ne može poslužiti današnjim potrebama. Na zboru birača odlučeno je, da svako domaćinstvo dađe određeni broj nadnjca, kao i izvjesnu novčanu pomoć. Ovaj primjer trebao bi poslužiti mnogim selima kninske općine, kad je riječ o rješavanju kakvog komunalnog problema. (NR)

NOVA CIGLANA U STRMICI

Već duže vremena u Strmici se vrše ispitivanja kvaliteta gline. U koliko ona bude odgovarala realnim uvjetima izgradit će se nova ciglena ne daleko željezničke stanice. Otvaranjem ove ciglane uopslit će se veći broj ljudi. (MM)

I SELO KOVAČIĆ DOBITI ČE NOVU ŠKOLU

Školski prostor u selu Kovačiću vrlo je oskudan. Jedna jedinica učionica ni izdaleka ne odgovara sadašnjim potrebama škole. O higijenskim uvjetima da se i ne govori. Zbog toga su mještani učivši sadašnju situaciju, odlučili pristupiti izgradnji nove školske zgrade, koju akciju će pomoći i NO općine. (MM)

SLABA AKTIVNOST TAMBURAŠKOG ZBORA U ŽAGROVIČU

Prije nekoliko godina u Zagroviču je osnovan tamburaški zbor, koji je u početku imao nekoliko dobrih rezultata. Njegov rad je kasnije prilično zamro i malo je tko o njemu vodio računa. O ponovnom oživljavanju njegove aktivnosti raspravljalo se i na zborovima birača ali je sve ostalo bez uspjeha. (NR)

Kninska kronika

Skupština Ispostave zanatske komore

Opadanje nekih zanata

Ovih dana održana je u Kninu skupština Ispostave zanatske komore Šibenik, koja okuplja zanatlije sa područja općine Knin, Kištanje i Oklaj. Ne bi se moglo reći, da je odaziv zanatlija za ovu skupštinu bio dobar. Tako po drugom put zakazana skupština nije privukla očekivan broj članova. Problemi zanatstva su raznoliki, ali najbolje se mogu rješavati zajedničkim radom. Kad se objektivno razmatraju pojedina pitanja, poboljšanje općih prilika ne može izostati i uvijek će se naći na razumijevanje i pomoć od strane narodne vlasti. Koliko se od strane narodnih odbora pridaje važnosti učešću zanatlija u privrednom životu komune, najbolje se vidi i po tome, što čak zanatlije iz privatnog sektora imaju svog predstavnika u Vijeću proizvođača NO općine Knin. U izvještaju je iznijeto stanje zanatstva u društvenom i privatnom sektoru. Na području ispostave po kvalifikacijama u društvenom sektoru ima ukupno 94 zanatlije, od toga 15 visokokvalificiranih, 45 kvalificiranih, 16 polukvalificiranih, 1 ne-kvalificirani i 17 učenika u privredi.

U privatnom sektoru zaposleno je 262 radnika. Među ovima ima 74 visokokvalificiranih zanatlija, 27 kvalificiranih, 129 polukvalificiranih i 32 učenika u privredi.

Zapaža se, da je broj radnji i broj zaposlenih znatnije zastupljen u privatnom sektoru, nego u društvenom. I postavlja se pitanje da li se je ranije dovoljno vodilo računa o podizanju i razvoju zanatstva u društvenom sektoru. Naveden je primjer rada obučiarsko-krojačke zadruge u Kninu, koja je lošim poslovanjem došla u likvidaciju. Njeni članovi su se rasplinuli u privatni sektor, a neki otvorili zasebne radnje. Primjećeno je opadanje nekih zanata, nema kolarske radnje; staklovezarske i krojačke radnje ženske odjeće. U pojedinim zanatima

nema čak ni učenika u privredi. Na skupštini je konstatirano, da je pojava nadriobrtu u porastu, koji se manifestira u više vidova. Sve to ima odraza na formiranje cijena, a donekle ugrožava opstanak legalnih zanatskih radnji i poduzeća. Oštećena je i zajednica time, što nadriobrtnici ne privlače svoje prihode, a niti poslodavci koji im povjeravaju posao ne udovoljavaju društvenim obavezama.

Problem nadriobrtu i druge pojave koje štete interesima zanatlija Ispostava je pokušala rješavati uz pomoć NO i uz suradnju tržne inspekcije. Mnogo ima primjedaba na smještajne i higijenske uslove zanatskih radnji. Radi što uspješnijeg školovanja i naukovanja učenika u privredi zanatlije su na skupštini podvukli važnost, postojanja dačkog doma, pa će ovom pitanju trebati prići sa više upornosti i poradići, da se ova zamisao ostvari.

NOva uprava Ispostave zanatske komore, koja je izabrana za naredni period, trebat će se zaloziti da se prilike u zanatstvu ovog područja srede kako bi ono izvršilo zadatke koje naša komuna i čitava zajednica od njega očekuju.

GODIŠNJA KONFERENCIJA NARODNE OMLADINE

U nedjelju 16. o. mj. u Zagroviču je održana godišnja konferencija Narodne omladine. Izvještaj o radu u protekloj godini podnio je predsjednik organizacije Gojko Nonković. Na ovoj skupštini bilo je riječi o značenju omladinskih radnih akcija, kao i gradnji autoputa Ljubljana-Zagreb. Na kraju je prihvaćen plan rada za ovu godinu, te izvršen izbor novog omladinskog rukovodstva. Za predsjednika je izabran Milorad Martić. (NR)



Motiv iz Devrsaka

Skupština Zadrudnog savjeta zadruge u Erveniku

Trgovina, otkup i ugostiteljstvo - najveći uspjeh

Zadrudni savjet poljoprivredne zadruge u Erveniku održao je glavnu godišnju skupštinu, kojoj je pored ostalih prisustvovao Zvone Jurišić, predsjednik Kotarskog zadrudnog saveza.

Iz izvještaja, koji je podnijet na skupštini, vidi se da je najviše uspjeha zabilježila trgovina, otkup i ugostiteljstvo, dok su s druge strane zadrudne ekonomije imale negativnu bilancu. Zadruga je u prošloj godini ostvarila oko 30,000,000 Djn. prometa, od čega otpada na trgovinu 22,000,000

Djn. Najviše je otkupljeno vune, badema i kupina.

Pored ostalih diskutiranih govorio je i Zvone Jurišić, dotakavši se problema zadrugarstva, a posebno stanja ove zadruge. On je naglasio, da bi zadruga bila postigla više uspjeha, da su upravni odbor i zadrudni savjet pokazali više aktivnosti u svom radu. Na kraju je rekao, da je prvenstveno briga zadruge unapređenje poljoprivredne proizvodnje, a onda tek ostale grane privredne djelatnosti. (IŠ)

VIJESTI IZ DRNISA

NESREĆA U BOKSITNIM RUDNICIMA

U noći od subote na nedjelju došlo je u Boksitnim rudnicima do eksplozije mine, koja je u jednom otknu ostala od ranije neeksplozivna. Tom prilikom povrijeđeni su rudari Stipe Suman pk. Marka i Marko Dujčić, obojica iz Razvođa, koji su prije eksplozije bušili rupe za mine. Do eksplozije je došlo u času kad je svrdlo mašine udarilo u neeksplozivnu

minu. Povrijeđeni rudari otpremljeni su u šibensku, odnosno u drnišku bolnicu. Njihove ozljede su lakše naravi.

RUDNIK U SIVERIČU DOBITI ČE KUPATILO

Prije dva mjeseca u Siveriču je započela gradnja kupatila, koje će služiti za potrebe tamošnjih rudara. U neposrednoj blizini kupatila bit će smještena i garderoba. (VM)

POPRAVAK GLAVNOG PUTA U SIVERIČU

Radovi na popravku glavnog puta, koji vodi prema rudniku, nalaze se pri kraju. Proširenjem ovog puta bit će osiguran saobraćaj vozila na relaciji Siverič-Drniš i obratno. (VM)

IZ RADA DTO »PARTIZAN« U SIVERIČU

DTO »Partizan« u Siveriču na nedavno održanoj godišnjoj skupštini odlučio je, da u svoje redove primi veći broj omladinaca i omladinki iz okolnih sela. Dosad je upisano više omladinaca iz Biočića, Parčića i Miočića, a u doledno vrijeme očekuje se upis novih članova. (VM)

ZAPOČELA PREDVOJNIČKA OBUKA

Nedavno je započela predvojnička obuka za omladince iz Siveriča, Tepljuha, Biočića, Miočića, Kanjana, Štkova, i drugih sela. Dosad je u predvojničkoj obuci obuhvaćeno oko 150 omladinaca. (VM)

UREĐENJE BUNARA U UZDOLJU

Voda je jedan od glavnih problema sela Uzdolje, zbog čega su mještani na posljednjem zboru birača odlučili, da urede dotrajale bunare. Izvjesna novčana sredstva dodijelit će NO kninske općine. (VJ)

SMOTRA KULTURNO - PROSVJETNIH DRUŠTAVA

Na plenarnom sastanku Udruženja učitelja i nastavnika općine Drniš, raspravljalo se, pored ostalog, i o smotri kulturno-prosvjetnih društava, koja će se održati u čast VII kongresa SKD. U tu svrhu osnovan je poseban odbor od 9 članova. Predviđa se da se smotra održi u prvoj polovini mjeseca svibnja. Na smotri će sudjelovati dramske, folklorne, likovne i tamburaške sekcije. Pored ostalih nastupit će i pododbori »Prosvjete« iz Tepljuha i Biočića. (VJ)

IZABRANI DELEGATI ZA OPĆINSKU KONFERENCIJU

Na godišnjoj konferenciji organizacije NO, koja je održana u Tepljuhu, izabrana su 3 delegata, koji će zastupati ovu organizaciju na Općinskoj konferenciji. Za delegate su izabrani Đorđe Čolović, Vlade Radeljak i Mileva Čolović. (VJ)

NOVI AUTOBUS ZA PRIJEVOZ RADNIKA

U rudniku ugljena u Siveriču zaposlen je velik broj radnika, od kojih većina dolazi iz udaljenih sela. Dosadašnji autobus, koji je prevozio radnike potpuno je dotrajavao, pa je uprava rudnika odlučila nabaviti nova i udobnija kola. (VJ)

IZVEDBA GOGOLJEVE »ŽENIDBE« U SIVERIČU

Članovi OKUD »Pero Milanović« iz Knina izveli su u nedjelju u Siveriču Gogoljev komad »Ženidba« u režiji prof. Zlatka Jakšića. U prepunoj sali Doma kulture izvođači su pobrali zasluženi aplauz. (VJ)

Stradao pod lokomotivom u Perkoviću

U teškoj saobraćajnoj nesreći, koja se u subotu dogodila na željezničkoj stanici u Perkoviću smrtno je nastradao Josip Frkebić, strojovođa željezničke ložionice Split. On je kritičnog dana stigao teretnim vlakom na Perković, gdje je trebalo biti izvršeno čišćenje lokomotive. U času kad je htio pregledati svoja kola, nadolazila je lokomotiva šibenske ložionice istim kolosijekom na kojem se on nalazio. Kad mu se približavala spomenuta lokomotiva, nastradali željezničar je poklizao i pao na kolosijek. Kako nije uspio da se prebaci na suprotnu stranu kolosijeka, on je dospio pod lokomotivu, koja ga je zdrobila. Na putu za Šibenik on je preminuo.

PROVALNA KRAĐA U VODICAMA

U nedjelju navečer izvršena je provalna krađa u Vodicama u stanu Ivanke Vlahov ž. Ive. Dok je ona bila odsutna, nepoznati provalnik je nasilno otvorio bravu i iz stana odnio razne robe u ukupnoj vrijednosti od oko 50,000 Din. Organi SUP-a vode izvjeđe.

GODIŠNJA SKUPŠTINA TURISTIČKOG DRUŠTVA U BETINI

Na godišnjoj skupštini turističkog društva u Betini, koja je održana u Zadrudnom domu, u izvještaju su istaknuti uspjesi i nedostaci rada u protekloj godini. Izvještaj se dotakao uređenja ulica i obale. Daljnji problem koji treba riješiti je uređenje kupališta, bilo je riječi i o poboljšanju kućne radinosti, zatim provođenju akcije protiv muha i tome slično. Na skupštini je pročitan izvještaj odbora za elektrifikaciju, nakon čega su doneseni izvjesni zaključci. (ZB)

MILJUNSKA KRAĐA U PRIMOSTENU

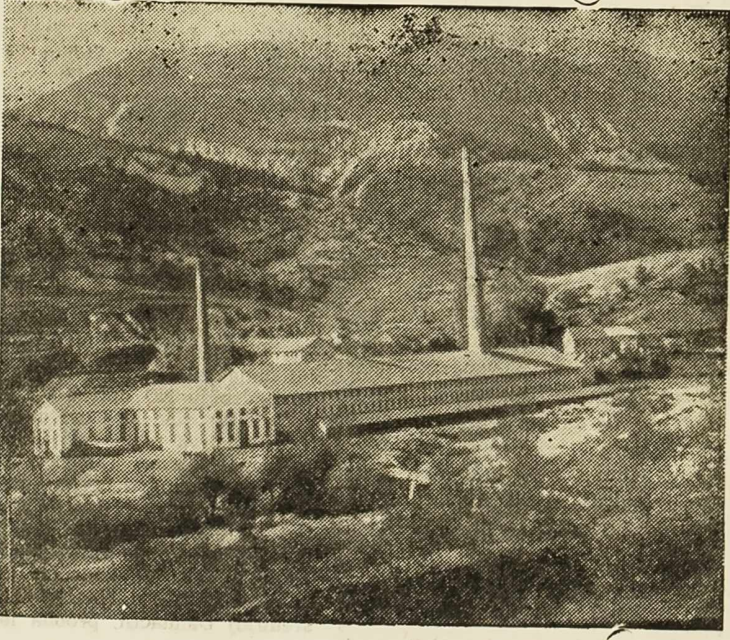
Dok je bila odsutna nepoznata lice je provalilo u stan Kate Zupanović u zaseoku Mocir, na primostenskoj općini i tom je prilikom odnio 860,000 Din u gotovom novcu, te izvjesnu količinu vrijednih predmeta. Starica od 80 godina živjela je potpuno sama i posjedovala je imanje, koje je za nju bilo prilično veliko. Postoji vjerojatnost, da je to moglo učiniti lice koje je dobro poznavalo njene kućne prilike.

USPJELA PRIREDBA U PRVIČ ŠEPURINI

Nedavno je u Prvič-Šepurini gostovalo Centralno omladinsko kulturno umjetničko društvo iz Šibenika, koje je izvelo nekoliko folklornih točaka, narodnih pjesova i pjesama. Prepuna dvorana ljudi, koji su oduševljeno pozdravili nastup ovog društva, pokazuju da se ovakve i slične priredbe mogu s uspjehom izvoditi i u ostalim selima našeg područja. (M.C.)

KAD ČE SE DOVRŠITI OBALA U JEZERIMA?

Prošle godine pristupilo se radovima na gradnji obale u Jezerima. Dosad su izvršeni samo neki radovi. Mještani ulažu napore da bi obalu što prije osposobili za pristajanje brodova, ali nedostaje pomoći za nastavak radova.



Ciglanu u Strmici

Konferencija Narodne omladine općine Primošten

Zanemaren ideološko-politički rad

Godišnjoj konferenciji Narodne omladine primoštenske općine sudjelovalo je 90 delegata a i veći broj gostiju. Ovaj skup omladine bila je najznačajnija manifestacija na ovoj općini jer se održala u jeku predizbornih priprema.

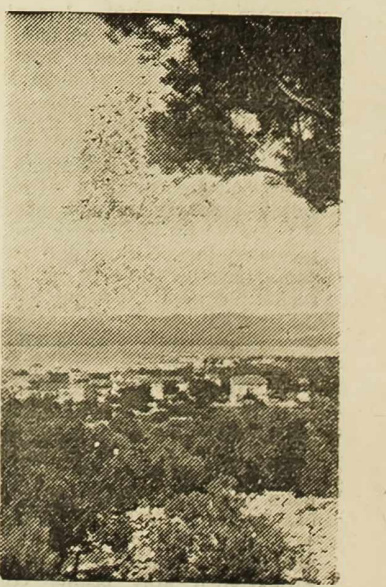
U izvještaju koji je podnio predsjednik Općinskog komiteta Narodne omladine Dane Gulin ukazao je na neke slabosti osnovnih organizacija. Zbog pomanjkanja omladinskih rukovodilaca bio je prilično zanemaren idejno-politički rad. Međutim, kulturno-zabavni i sportski život bio je na priličnoj visini.

Iz izvještaja sekretara organizacije Vinka Matošina utvrđeno je, da je u 12 organizacija okupljeno svega 250 omladinaca i omladinki, koji broj ne može zadovoljiti s obzirom na sveukupan broj omladine na općini. Međutim, u posljednje vrijeme, kazao je

u izvještaju, pokrenuta je aktivnost Općinskog komiteta, koja se ogledala najviše u osnivanju novih osnovnih organizacija u mjestima gdje one dosad nisu postojale.

Analizirajući nedovoljno zanimanje omladine za idejno-politički rad, predsjednik Kotarskog komiteta Narodne omladine Stipe Baljkas rekao je u diskusiji, da veliku krivnju za to snosi i kotarsko rukovodstvo, koje nije dovoljno polagalo računa na rad ove omladinske organizacije.

Mali je broj organizacija koje su u potpunosti zadovoljile. Bolje od ostalih bile su one u Primošenu, Rogoznici, Dragi, Kruševu, i Jarebinjaku. Novoizabrani komitet broji 21 član. Za predsjednika je ponovno izabran Dane Gulin. (VM)



Murter

Vijesti iz naših škola

REFORMA ŠKOLSTVA - GLAVNI PREDMET DISKUSIJE

U toku prošlog tjedna na gimnaziji su održani sastanci razrednih zajednica na kojem je najviše bilo riječi o nekim organizacionim pitanjima i reformi školstva. Za ovo posljednje učenici su pokazali veliki interes, izražujući želju da se to pitanje što prije riješi. (Z)

KNJIŽEVNO VEĆE NA »TRIBINI MLADIH«

U okviru »Tribine mladih« nedavno je u prostorijama Kotarskog sindikalnog vijeća održano književno veće na kojem su svoje radove čitali Petar Bilušić, Boris Baica, Roko Dobra, Ivo Brešan i Aleksandar Jelisavčić. Zabilježen je vrlo dobar posjet. JG

IZABRANI PREDSTAVNICI ZA OPĆINSKU KONFERENCIJU NARODNE OMLADINE

Na gimnaziji je izvršen izbor predstavnika za općinsku konferenciju Narodne omladine koja će se održati 30. o. m. Biranje je izvršeno po aktivima, tako da je svaki razred izabrao po dva delegata. (Z)

INTERES ZA ČASOPISE

Na Šibenskoj gimnaziji veliki broj učenika pretplaćen je na razne časopise. Tako je na omladinski list pretplaćeno 167 učenika, na »Prirodu« 97, »Jezik« 67, »Geografski horizont« 80 i »Matematičko-fizički list« 45. Uzevši u obzir sveukupan broj daka na gimnaziji proizilazi da na svakog učenika u prosjeku dolazi više od jednog časopisa. (Z)

UČENICI PRVE OSMOGODIŠNJE ŠKOLE PRIPREMAJU NOVI KOMAD

Pod vodstvom prof. Rajka Kostića učenici I. osmogodišnje škole započeli su s uvježbavanjem novog dramskog komada »Otac«. Z

REZULTATI SPORTSKE ANKETE

Prošlog tjedna provedena je u srednjim školama i na školi učenika u privredi sportska anketa. Prema rezultatima ankete učenici gimnazije pokazali su najviše interesa za košarku, nogomet i veslanje, učenici škole za učenike u privredi najviše vole nogomet i šah. Polaznici srednje ekonomske škole pokazuju zanimanje za rukomet i atletiku, a budući učitelji za odbojku i atletiku. (Z)

MEĐUSOBNI SUSRETI ĐAKA U STOLNOM TENISU

Prošle subote održan je stolnoteniski susret između najboljih ekipa Gimnazije i Srednje ekonomske škole. Pobjedila je Gimnazija sa 5:0. (Z)

ŠAHOVSKO PRVENSTVO GIMNAZIJE

Nakon trećeg kola prvenstva Gimnazije u šahu na čelu se nalazi Dulibić sa 3, Erak i Matijević sa po 2 poena. Među najbolje partije ubraja se ona odigrana između Šarca i Eraka, a završila je remi. (Z)

ŠIBENIK kroz jedan tjedan

NARODNO SVEUČILIŠTE

U nedjelju 30. o. m. kustos Gradskog muzeja Božo Dulibić održat će predavanje pod naslovom: »Burni događaji u Dalmaciji pri padu Mletačke republike« (sa specijalnim osvrtom na događaje u Šibeniku). Dvorana kina »Tesla«. Početak u 11 sati.

NARODNO KAZALIŠTE

Četvrtak, 27. III. — MOJA BEBA — od Margaret Mayo — premijera. Nedjelja, 30. III. — HAMLET — gostovanje Narodnog kazališta iz Rijeke. U naslovnoj ulozi Veljko Maričić. Početak predstava u 19,30 sati.

KINEMATOGRAFI

TESLA: premijera američkog filma u boja — DOŠAO IZ LARMIJA — Dodatak: Filmske novosti broj 11 (do 31. III.). Premijera američkog filma — NJEŽNI AKORDI — Dodatak: Filmske novosti broj 12. (1—6. IV.).

SLOBODA: premijera američkog filma u boja — DIVLJE GOVORINE — (do 31. III.). Premijera francuskog filma —

GRADSKA KRONIKA

SKUPŠTINA TURISTIČKOG DRUŠTVA ŠIBENIK

U 1957. preko 11 hiljada domaćih i stranih gostiju

19. o. m. u prostorijama Društvenog doma održana je godišnja skupština Šibenskog turističkog društva, kojoj je pored članova, prisustvovao i tajnik Turističkog saveza Hrvatske Feliks Hladnik. Izvještaj o radu podnio je tajnik društva ing. Milan Lalić. Nakon donesenih zaključaka za buduću godinu rad izabran je novi upravni odbor od 9 i nadzorni odbor od 3 člana.

U izvještaju je istaknuto, da se društvo, koje broji 500 članova, prilično afirmiralo na ovom području. U toku protekle godine Šibenik i bližu okolicu posjetilo je preko 11.000 domaćih i stranih gostiju, što je za 2.000 više nego u 1956. god. U istom razdoblju zabilježeno je preko 17.000 noćenja. Pored ostalih uspjeha, naročito su zapazeni oni koji su postignuti na sektoru domaće radinosti, čiji su proizvodi naišli na interes i van područja šibenskog kotara. Iznijeti su također i neke slabosti posebno one oko smještaja gostiju u kućnoj radinosti. Naglašeno je pritom, da se donesena odluka sa strane NO-a općine djelomično provodi u život. Slično je stanje i

sa pitanjem vodiča, koja se služba još uvijek dovoljno nije ustalila. Poslije blagajničkog izvještaja, koji je podnio Grgo Radić, veći broj diskutanata iznosio je nekoliko korisnih zapažanja i prijedloga, kojima je cilj, da se turizam u buduću razvije na viši stepen. Tako je spomenuto pitanje gradnje doma Ferijalnog saveza, zatim uređenja nekih atraktivnih točaka, koje se nalaze u neposrednoj blizini Šibenika, pitanja turističke propagande, kategorizacije ležajna kućne radinosti i niza drugih problema. (J.)

Neurijeme sa snijegom

U petak 21. o. m. navečer ponovno je došlo do naglog zahlađenja, koje je bilo popraćeno snažnim sjevernim vjetrovom i grmljavinom. Nakon prvih kapljica kiše počeo je padati snijeg, koji je začas prekrivio gradske krovove, ulice i trgovce. Oko 9 sati navečer nad gradom i okolicom zavladao je prava mećava neobična za ovo godišnje doba. Snijeg je padao sve do ranih jutarnjih sati, tako da je dosizao visinu od 10 do 15 cm, a na nekim mjestima i više. Uslijed nevremena neki gradski predjeli ostali su bez električne energije, a telefonske veze na nekim mjestima bile su prekinute. Minimalne jutarnje temperature u subotu i nedjelju iznosile su do minus 3 stupnjeva Celzusa. To je treći puta poslije rata, da su prvog dana proljeća zabilježili krovovi. Prvi puta to se dogodilo 1946., a zatim 1950. god.

Nagla hladnoća i snijeg učinili su izvjesne štete poljoprivrednim kulturama, naročito onima koje su se nalazile u cvatu. Najveća šteta počinjena je u donjem dijelu Kornatskih otoka, gdje je uništen velik broj maslinovih stabala.

Sudska kronika

OSUĐEN ZBOG KRADE

Kotarski sud u Šibeniku je na jednoj od posljednjih rasprava osudio Korlaet Antuna, elektrotehničara Splitskog poduzeća »Monter«, rođenog 1910. Optužen, da je u razdoblju od augusta do konca septembra 1957. prisvojio djelomično u pogonu Split, a djelomično na radilištu u Šibeniku, nekoliko komada elektrotehničkog materijala i alata, tjme je počinio krivično djelo protiv društvene imovine, te je osuđen na dva mjeseca zatvora. Korlaet je već bio prije osuđivan zbog sličnih prekršaja.

NFMORAL — 4 MJESeci ZATVORA

Također je pred kratko vrijeme pred Kotarskim sudom u Šibeniku odgovarala Antonjeta P. pk. Jakova, rođena 1932. god. u Drnišu, nastanjena u Šibeniku. Dežurni milicionar je 17. XII. 1957. oko 23 sata uhvatio na djelu, kad je u svoj stan dovodila ženske osobe sumnjivog zanimanja i nekoliko muškaraca. Time je počinila krivično djelo protiv dostojanstva ličnosti i morala. Antonjeta je majka dvoje djece, a već je tri puta bila osuđivana: jedamput na mjesec, drugi put 5 mjeseci i treći put 20 dana zatvora zbog istog prestupa.

POLJOPRIVREDNA ZADRUGA »SLANICA« — MURTER

prodaje

DVIJE MREŽE PLIVARICE

Interesenti neka se jave nadalje u roku od osam dana, na gornju adresu.

OBAVIJEST

Obavještavaju se svi ljubitelji atletskog sporta da prisustvuju osnivačkoj skupštini Atletskog kluba u Šibeniku koja će se održati dana 30. III. 1958. godine u prostorijama društvenog doma (DIT). Početak u 10 sati.

Inicijativni odbor

KORISNO PREDAVANJE

U okviru djelatnosti Radničke kulturno - prosvjetne zajednice, krajem prošlog tjedna održano je predavanje za članove kolektiva TT tehničke sekcije i Pošte Šibenik. Predavanje »Od vatre do televizije« održao je prof. Miljenko Škanica. Pored predavanja članovima kolektiva prikazan je jedan film. Prisutni su bili veoma zadovoljni izlaganjem predavača. BR

BRODOVI U LUCI

Kroz prošli tjedan iz luke su isplivali sa teretom ječma za Italiju manji brodovi: »Martin Krpan«, »Igrane«, »Orjen«, »Gorenškok«, »Vela Luka«, »Voloskok«, »Vrbas«, »Mrna«, »Hercegovina«, »Tereza Cosulić« je isplivala sa teretom drva za Alžir. U luci »Plitvice« i »Split« iskrcavaju ugali iz SSSR-a, talijanski brod »Antonietta Bozzo« iskrcavao je umjetno gnojivo iz Holandije, »Gianni Zeta«, također talijanski brod iskrcava 2.000 tona antracita iz Odesa. »Lagos Michigan« na plutači u Crnici čeka slobodan vez sa teretom umjetnog gnojiva iz Holandije.

Očekuje se »Zadar« na pruž za Bliski Istok i »Rijeka« za ukrcaj raznog tereta za Sjever. Evropu.

SA TRŽNICE I RIBARNICE

Na tržnici su cijene ostale iste: krumpir 16-18 Din, karfiol 60, salata 66, jaja 15, mrkva 80, kiseli kupus 30, špinat 40 do 50 Din.

Intervencija vatrogasaca

Dana 21. o. m. u 4.30 sati ujutro došlo je do kvara na razvodnoj glavi trafostanice kod kina »Sloboda«. Ne zna se na koji je način došlo do toga, da su se našle u blizini dvije neizolirane žice visokog napona, što je prouzrokovalo stvaranje velikih iskri i pucnjeva. Svakog časa prijetila je opasnost, da izbjije požar ili da se sruši vod visokog napona, koji bi mogao unesrećiti prolaznike. Odmah je o tome obavještena vatrogasna straža, koja je uz pomoć jednog električara otклонila opasnost.

ZAHVALA

Povodom smrti našeg nezaboravnog supruga i oca

ZIGON AUGUSTINA pk. KARLA najtoplije se zahvaljujemo liječnicima dr. Ivanoviću i dr. Zani-noviću, kao i medicinskom osoblju šibenske bolnice za svesrdno zalaganje i požrtvovnost koje su uložili da spase dragog nam pokojnika.

Posebnu zahvalnost dugujemo Znanstvenoj komori, Sindikalnoj podružnici NO kotara i prijateljima, koji su položili vijence na odar, kao i šibenskim obrtnicima na upućenoj glazbi. Također hvala svim rođacima, prijateljima i znanjcima na izrazima saučesća i sudjelovanja u posljednjem ispraćaju nezaboravnog nam pokojnika.

Obitelj Žigon

ZAHVALA

Povodom smrti našeg milog supruga i oca

Jakovljević Jose — Crnog p. Vice zahvaljujemo svim drugovima, prijateljima i poznanicima, koji su nam na bilo koji način izrazili saučesće zbog nenadanog i nenadoknadivog gubitka.

Posebno se zahvaljujemo dru. J. Zoriću i dru. Furlanu, koje su poduzele sve da spase pokojnika, te ing. Ivazu i ing. Šlezingeru koji su na svaki način nastojali mu pomoći.

Velika i od srca hvala radnom kolektivu, upravi poduzeća i sindikalnoj podružnici TLM »Boris Kidrič«, kao i svim ostalim organizacijama, čiji su članovi sudjelovali u posljednjem ispraćaju dragog nam pokojnika, te njegov odar okitili brojnim vijencima.

Nevenka ud. Jakovljević i djeca

OGLAŠUJTE u »ŠIBENSKOM LISTU«

Komisija za službeničke poslove NARODNOG ODBORA KOTARA ŠIBENIK

raspisuje

NATJEČAJ

ZA OVE SLUŽBENIKE:

- DIREKTORA KAZALIŠTA u Šibeniku (uvjet: visoka stručna sprema, položen stručni ispit i najmanje 5 godina prosvjetnog ili umjetničkog rada).
- U Sekretarijatu za privredu:
- UPRAVNO — PRAVNI REFERENT (uvjet: visoka stručna sprema, položen stručni ispit i najmanje 4 godine stručne prakse ili srednja stručna sprema, položen stručni ispit i najmanje 7 godina stručne prakse).
- REFERENT ZA VETERINARSTVO (uvjet: visoka stručna sprema, položen stručni ispit i najmanje 4 godine stručne prakse).
- REFERENT ZA ŠUMARSTVO (uvjeti: visoka stručna sprema, položen stručni ispit i najmanje 2 godine stručne prakse).
- REFERENT ZA VODOOPSKRBU (uvjet: visoka stručna sprema, položen stručni ispit i najmanje 5 godina stručne prakse).
- REFERENT ZA INVESTICIJE (uvjet: srednja stručna sprema, položen stručni ispit i najmanje 6 g. stručne prakse).
- REFERENTA ZA PLANIRANJE U ZAVODU ZA PLAN (uvjet: visoka stručna sprema, položen stručni ispit i najmanje 3 godine stručne prakse).
- INSPEKTORA ZA SREDNJU NASTAVU u Sekretarijatu za prosvjetu i kulturu (uvjet: visoka stručna sprema, položen stručni ispit i najmanje 4 godine stručne prakse).
- REFERENTA ZA STATISTIKU u Zavodu za statistiku (uvjet: visoka stručna sprema, položen stručni ispit i najmanje 3 godine stručne prakse).
- JEDNOG STATISTIČKOG POMOČNIKA u Zavodu za statistiku (uvjet: niža stručna sprema).
- GEOMETRA U UREDU ZA KATASTAR U DRNIŠU (uvjet: srednja stručna sprema, položen stručni ispit).
- JEDNOG SLUŽBENIKA U UREDU ZA KATASTAR U KNI-NU (uvjet: srednja stručna sprema).
- ARHIVARA (uvjet: niža stručna sprema).

Za sva radna mjesta propisana je položajna plaća. Ponude sa kratkom biografijom i dokumentima o kretanju u službi dostaviti najdalje do 10. IV. 1958. godine.

TRGOVAČKO PODUZEĆE »PREHRANA« - ŠIBENIK

Obavijest potrošačima

Počam od 1. travnja 1958. godine, u skladu s reorganizacijom trgovačke mreže, otvara svoju

NON STOP RADNJU

prodavaonicu ex. Šare opskrbljenu bogatim asortimanom suhomesnate robe, mliječnih proizvoda, bombona, čokolade, cigareta i ostalih živežnih namirnica. NON STOP RADNJA posluje svakim radnim danom od 6 do 20, a praznikom od 6 do 12 sati.

Prodavaonica broj 5 ovog poduzeća (ex Denko), počam od 1. travnja tekuće godine, poslovat će i kao bombonjera. Radno vrijeme: svakog radnog dana od 7.30 do 12 i od 16 do 18.30 sati, subotom do 20, a praznikom od 7 do 20 sati.

Obje radnje su opskrbljene najsvremenijim rashladnim uređajima, tako da su potrošači u mogućnosti da dobiju dnevno svježu robu.

POTROŠAČI, POSJETITE NAŠE PRODAVAONICE,

posebno navedenu NON STOP RADNJU, Uvjerite se o bogatom asortimanu prehrambenih artikala, suvremenim higijenskim uslovima poslovanja, umjerenim cijenama, te o brzom i kulturnom načinu usluživanja.

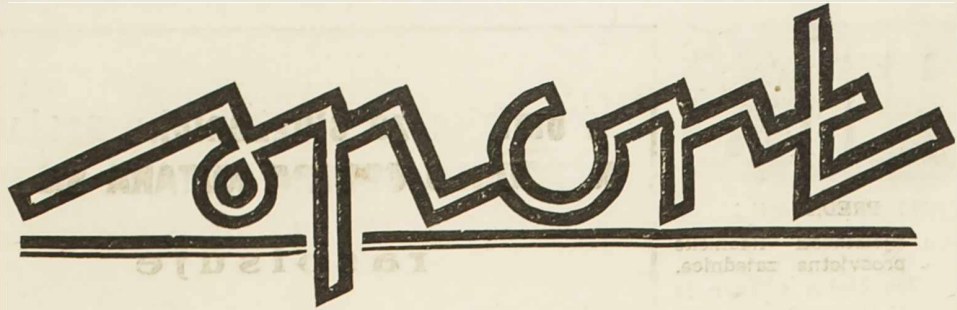
Poljoprivredna zadruga Skradin

TRAŽI

Poslovođu za novootvoreni restaurant

»SKRADINSKI BUK« u Skradinu pod slijedećim uvjetima:

- Da ima najmanje 10 godina rada na poslovima ugost.
- Da je položio stručni ispit i da poznaje jedan od stranih jezika.
- Stan osiguran, plaća po tarifnom pravilniku. Ponude primamo do 15. IV. 1958. godine.



I. nogometna zonska liga

»Branik« - »Šibenik« 3:1 (0:0)

Promašena prilika

Prošle nedjelje u Mariboru je odigrana prvenstvena utakmica između »Branika« i »Šibenika«.

»ŠIBENIK«: Miloševski, Cvjetanović, Jelenković, Šupe, Iljadica, Tambača, Fiorentini, Luštica, Ivančić, Tedling, Stošić.

»BRANIK«: Eferl, Pandur, Slama, Zelezinger, Radulović, Šober, Hanzl, Dugandžija, Elzner, Belcer.

Sudac: Iljč iz Zagreba. Gledalaca 2.500.

Ovu tipičnu prvenstvenu igru možemo podijeliti na dva dijela. U prvom dijelu igre dominirao je »Šibenik«, koji je propustio 3 prilike za postizavanje golova i u drugom, kada su domaći svoju premoć realizirali sa 3 zgoditka. Odmah u početku igre vidjelo se da su obje momčadi svojski zapale kako bi osigurale pobjedu. U 7. minuti Ivančić je imao priliku za gol, ali je bio prespor, te mu je loptu odnio protivnički igrač. Kratko vrijeme iza toga Miloševski se istakao jednom bravurom, pobavši zasluženi pljesak publike. Slijedi opasan napad »Šibenika«. Ivančić je iz vrlo povoljne situacije propušta stopostotnu šansu. Njegov udarac sa par metara odlazi preko vratnice u aut. »Šibenik« se ističe vrlo dobrom igrom u polju, te Ivančić ponovo dolazi u priliku da postigne zgoditak, ali njegov oštar udarac glavom promašuje cilj. Domaći u nekoliko navrata pokušavaju savladati Miloševskog, ali obrana je čvrsta i sredena.

U nastavku igra je izgubila na brzini i dinamici. Iz jedne neopasne navale zahvaljujući neodlučnosti Miloševskog Elzner sa 8 metara postiže glavom prvi gol. Pošlo se sa centra. Stošić prebacuje loptu slobodnom Tedlingu, i ovaj umjesto da odmah tuče, nekoliko trenutaka čeka, što je bilo dovoljno da branitelj rasčisti ovu opasnu situaciju pred svojim golom. Odbijenu loptu prihvaća Luštica, ali ona odlazi preko gola u aut.

Od tog momenta »Šibenik« je zahvatila teška kriza. Domaća momčad igra kao preporođena. Slijedećih 16 minuta su bili zaista crni za naš tim. U tom razdoblju domaći igrači su svoju izrazitu premoć realizirali sa 3 zgoditka. Dakle, ono što su propustili gosti

POJEDINAČNO PRVENSTVO KUGLAČKOG PODSAVEZA

Na pojedinačnom prvenstvu kuglačkog podsaveza Šibenik dosad je nastupilo 44 igrača. Nije bilo nekakvih značajnijih rezultata, osim što je Marko Šupe sa 760 čunjeva oborio dotadašnji najbolji rezultat Nikice Grubišića (742 čunja). Na trećem mjestu nalazi se Stipe Šarić sa 733 oborena čunja.

U VODSTVU JE »ŠUBICEVAC«

Završilo je i drugo kolo ekipnog prvenstva kuglačkog podsaveza, pa je nakon toga stanje ovako: »Šubicevac« zauzima prvo mjesto sa 8770 oborenih čunjeva, a slijede ga »Lokomotiva« sa 8710, »Galeb« 8658, »Invalid« 8570, »Šipad« 8378, i t. d. Od pojedinaca najviše su uspjeha imali Šupe (»Galeb«) sa 776 oborenih čunjeva, drugi je Juras (»Šipad«) 769, treći je Tabula (»Šubicevac«) 768 i t. d.

»SIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza radnog naroda kotara Šibenik Uređuje redakcijski kolegij

Glavni i odgovorni urednik: Nikola Bego

Uredništvo: Šibenik — Ulica Jelke Bučić 5 — Tel. br. 5-62

Tekući račun: Komunalna banka Šibenik broj 47-KB-15-Z-182

Rukopisi se ne vraćaju

Pretplata za tri mjeseca 150, za pola godine 260, a jednu godinu 520 Din.

Tisak: »ŠTAMPA« - Šibenik

u prvom poluvremenu, oni su iskoristili, osigurajući pobjedu i osvojili dva dragocjena boda.

Nakon toga su se igrači »Šibenika« ponovno sredili. U naizmjeničnim navalama do konca igre Tedling je u 89. minuti uspio smanjiti rezultat na 3:1.

Istina je da je teren bio težak i klizav, te da se igrači nisu na njemu sigurno kretali. Međutim, već u prvom poluvremenu Šibenik je mogao zasluženo pobijediti, jer su njegove šanse bile produkt zrele igre čitave momčadi. Ono što se desilo u drugom poluvremenu, poslije nesretno primljenog gola, potamnilo je sve ono što je »Šibenik« ranije na igralištu pokazao. Jedno je točno, da igrači Šibenika nemaju dovoljno snage. U tom bez sumnje prednjači Šupe, koji je baš zbog nedovoljne kondicije dao jednu od svojih najslabijih partija. Konceptija igre je bila dobra, dok su igrači fizički i psihički bili na visini, oni su je dobro sprovadali u život. Kasnije kada je nestalo snage i kada smo primili gol, kola su otišla nizbrdo.

U ovom periodu naše dominacije naročito se isticala lijeva strana navale Tedling-Stošić. Desna strana je igrala povučeno, s time, što je pratila svaku akciju. Ivančić je ispunjavao prostor od centra do desnog krila. Ne može se reći da nije zadovoljno, ali mu se ne može oprostiti što iz onih nekoliko zrelih šansi nije postigao bar jedan gol.

U halfiniji je Tambača dao dobru partiju. Iljadica u prvom po-

luvremenu dobar, ali je u drugom znatno popustio. Bekovi solidni, dok Miloševski snosi krivicu za prvi gol.

Sudačka trojka je bila na visini. (K)

U 17. kolu postignuti su ovi rezultati: Lokomotiva-Rijeka 1:0, Branik-Šibenik 3:1, Metalac-Varteks 0:1, Uljanik-Ljubljana 1:1, Segesta-Jadran 1:0, Odred-Elektrostroj 2:0, Orijeant-Trešnjevka 0:1.

U tablici je uračunata zaostala utakmica iz ranijeg kola: Branik-Trešnjevka 1:0.

TABLICA

Lokomotiva	16	13	3	0	38:8	29
Rijeka	17	12	2	3	43:12	26
Branik	16	11	1	4	43:22	23
Trešnjevka	17	11	1	5	29:18	23
Odred	17	8	2	7	26:23	18
Varteks	17	7	3	7	29:26	17
Ljubljana	17	7	1	9	33:33	15
Šibenik	17	6	3	8	20:22	15
Elektrostroj	17	5	4	8	23:29	14
Segesta	17	6	1	10	22:33	13
Metalac	17	4	4	9	19:35	12
Orijent	17	5	2	10	19:35	12
Uljanik	17	5	2	10	19:39	12
Jadran	17	2	3	12	12:40	7

PAROVI XVIII. KOLA

Šibenik - Segesta (0:1), Ljubljana - Lokomotiva (0:4), Tekstilac - Branik (0:3), Jadran - Orijeant (0:1), Elektrostroj - Metalac (1:1), Rijeka - Odred (0:2), Trešnjevka - Uljanik (2:0).

Tješnja suradnja sa sportskim društvima

U nedjelju 16. o. mj. održana je podjedinjena skupština Kotarskog saveza društva »Partizana«, kojoj je, pored predstavnika »Partizana«, prisustvovao potpredsjednik »Partizana« Hrvatske i predsjednik CK NOH Srećko Bijelić.

U izvještaju, koji je podnio potpredsjednik Kotarskog saveza »Partizana« Roko Frkić, konstatirano je da su u protekloj godini postignuti dobri rezultati. U društvima »Partizana« na području kotara obuhvaćeno je oko 1.800 članova, što ni u kojem slučaju ovaj broj ne može zadovoljiti.

U diskusiji je obrazložen nov sistem rada u organizaciji »Partizana«. On će u mnogome pridonijeti omasovljenju društava, jer se postavlja na široj osnovi. Predstavnik društva »Partizana« Mandalina iznosi problem prostorija zbog čega one ne može u cijelosti ispuniti svoj zadatak.

Drug Srećko Bijelić je istakao da rad Kotarskog saveza »Partizana« treba da bude usko povezan sa radom ostalih organizacija na ostvarenju zadataka fizičkog odgoja, a posebno sa Ferijalnim savezom, organizacijom »Mladih zadrugara«, Savezom izviđača i JNA. On je predložio da se uz pomoć svih sportskih organizacija prouči stanje današnjeg fizičkog odgoja i o tome upozna sve političke i društvene organizacije kako bise na taj način zainteresirali i ostali mjerodavni faktori u cilju pružanja pomoći na rješavanju raznih problema sa područja sporta. Također se osvrnulo na problem nastavnog kadra za fizički odgoj, spomenuvši da se na ovom području malo vodi računa o stipendiranju takvog kadra. Mnogi od diskutatana osvrnuli su se kritički na rad u pravnog odbora.

Podsavezna liga

»RUDAR« - »JUNAK« 4:2 (2:1)

Pred oko 350 gledalaca u Šivriću je odigrana prvenstvena nogometna utakmica Splitskog nogometnog podsaveza između domaćeg »Rudara« i »Junaka« iz Sinja. Fobijedio je »Rudar« sa 4:2. Strijelci: Čolović 3 i Jurišić za »Rudara« a Romac za »Junaka«.

Kod »Rudara« su se istakli Čolović, Tomić i Ramljak III, a kod gostiju Zupić. Sudac Frane Lemešić iz Splita ošteti je goste ne dosudivši jedanaesterac.

Potreba za okupljanjem radničke omladine

Prošlih dana održana je u Društvenom domu skupština Šibenskog DTO »Partizana«, kojoj su, pored članova, prisustvovali predsjednik Kotarskog saveza »Partizana« Roko Frkić i predstavnik Kotarskog komiteta NOH Josip Grbelja.

Na skupštini je konstatirano da društvu u prošloj godini nije pokazalo značajniju aktivnost i to uglavnom zbog opsežnih radova na preuređenju društvenog doma. Ni sama uprava nije mnogo učinila da se rad društva bolje organizira, a naročito je malo vodila računa o tome na koji način organizirati rad u vrijeme kada društvo zbog uređenja doma nije bilo u stanju da koristi svoje prostorije. Osim toga, mnogi članovi uprave nisu sudjelovali u radu društva, i naravno, da takva uprava nije ni mogla da ispuni očekivanja članstva.

Istaknuta je potreba okupljanja radničke omladine koja dosad u društvu nije zastupljena u većem broju. Na skupštini je izražena želja da se nastavi s intenzivnijim radom koji će biti sadržajnijim i raznovrsnijim od dosadašnjeg. Za taj rad postoje gotovo idealne mogućnosti koje pruža novo uređeni društveni dom. Aktivnost društva morala bi biti veća i zbog toga, što kod omladine, vlada velik interes za tu organizaciju. Jedino će se morati povesti briga o odgoju kadra koji će biti sposoban da prihvati sve one koji se žele uključiti u rad društva. Članovi »Partizana« aktivno će sudjelovati u raznim manifestacijama kao što su proslava Dana mladosti, 15-godišnjice borbi na Sutjesci, kotarskom sletu i t.d. Sve je to predviđeno u programu rada društva za 1958. godinu.

Na kraju je izabrana nova uprava od koje se s obzirom na sastav mogu očekivati zadovoljavajući rezultati.

POUKA - ZANIMLIVOSTI - ZABAVA

OTKRIVEN UZROČNIK LEUKEMIJE

Dugotražen uzročnik leukemije po svojoj prilici nije više tajna. Na jednom kongresu održanom nedavno u Njujorku, kome je prisustvovalo preko stotinu istaknutih virusologa, američki ljekari Leon Dmohovski (Leon Dmochowski) i Džozef Bird (Joseph Beard) saopćili su da su pomoću elektronskog mikroskopa u krvi pacijentata oboljelih od leukemije otkrili virus koji, prema njihovom mišljenju, izaziva ovu strašnu bolest.

U svom referatu održanom na kongresu, doktor Bird je istakao da se virus nije mogao naći u svakom krvnoj probi, ali da je on siguran da taj virus postoji u krvi bolesnika čak i onda kad se pri svakom pregledu ne može zapažiti. Oba ljekara insistiraju na tome, da njihovo otkriće znači tek početak rada na ovom polju i da treba još mnogo učiniti prije no što se ono bude moglo uključiti u borbu koju nauka vodi protiv leukemije.

MINIJATURNI SATELIT

Jedna grupa moskovskih srednjoškolača sagradila je minijaturni satelit s prečnikom od 21 milimetar i lansirala ga pomoću jedne rakete. Prvi stepen rakete podigao je satelit na visinu od 80 metara, drugi na 170, a treći stepen dostigao je krajnu visinu od 250 metara. Kao pogonsko gorivo mali konstruktori upotrebili su mješavinu uglja i šalfitre. Njisući se na konopcima malog padobrana, minijaturni satelit spustio se srećno na Zemlju.

DA IZBJEGNE POŽAR

Jedan velik američki putnički avion aterirao je nedavno na aerodrom blizu Tokija, usprkos tome što je za vrijeme puta izgubio jedan točak. Da prilikom slijetanja ne bi došlo do požara, pilot je kružio nad Tokijem šest i po sati, zapravo sve dok nije u trošio svu zalihu pogonskog goriva, koje bi pri prinudnom slijetanju vjerojatno eksplodiralo.

GENIJE IZ DUŠEVNE BOLNICE

Jedan pacijent u jednom čeho-

»RADNIČKI«-»DOŠK« 3:3

U I. kolu proljetnog dijela grupnog prvenstva SNP-a u Drnišu je odigrana nogometna utakmica između »Doška« i »Radničkog« iz Šibenika koja je završila neriješeno 3:3 (1:1). Strijelci: Jović i Dereta II. za »Došk«, a Čala i Baljak za »Radnički«. Gledalaca 350. Sudac Zaninović iz Zadra.

Početak igre pripada domaćima koji u 10. minuti postižu prvi zgoditak. Jednu visoku loptu Nikolić slabo ocjenjuje, ona se odbija od stativice do Jovića kojemu nije bilo teško pogoditi mrežu. Nakon toga slijede naizmjenični napadi ekipa od kojih su oni gostiju bili opasniji. U 28. minuti Čala postiže izjednačenje.

U drugom poluvremenu domaći dominiraju, igrajući na polovini gostiju. Iz jednog od rijetkih napada »Radnički« je preko Čale poveo. Prednost od jednog zgoditka trajala je kratko vrijeme, jer je Dereta II. izjednačio na 2:2. Do konca igre manjkalo je još svega dvanaest minuta. U tom razdoblju »Radnički« je preko Baljka po drugi put doveo svoju momčad u vodstvo. To je bilo tri minute prije kraja. Izgledalo je da će gosti izvući oba boda. Međutim, u posljednjim sekundama igre domaći su uspjeli izjednačiti iz gužve koja je stvorena pred golom. Sudac je tek na intervenciju delegata utakmice pokazao rukom da se lopta stavi na centar.

Prvo poluvrijeme proteklo je u fer igri, osim dva do tri nasrtaja Ožegovića kojeg je sudac opomenuo. U nastavku igre pojedini igrači domaćih stali su praviti nepotrebne prekršaje.

Sudac Zaninović nije dobro obavio posao. On je u drugom poluvremenu, kad je igra postala nervoznija, sasvim podbacio. Organizatoru susreta treba zamjeriti što je publika u nekoliko navrata prodrla u igralište.

Kod »Radničkoga« su se istakli Tikulin, Benevrić i Kristić, a nekoliko Spahija i Čala. U timu domaćih, pored vratara Petričevića, dobar su igrači Ožegović, Jović II. Vukašin i Dereta II.

TABLICA

Dinara	6	5	1	0	18:2	11
Radnički	6	2	4	0	17:10	8
Prvoborac	6	3	2	1	17:15	8
Došk	6	2	2	2	11:12	6
Sošk	6	1	1	4	11:18	3
TKV	6	0	0	6	4:21	0

slovačkom zavodu za liječenje umobolnih izmislilo je šesnaest jezika i za svaki od njih izradio potpunu gramatiku i sintaksu, kao i rječnike od kojih neki sadrže i po 10.000 riječi. Ovaj duševni bolesnik namijenio je te jezike, mnogo složenije od postojećih ještakih međunarodnih jezika u koje spada i esperanto, zamišljenim planetama za koje je nacrtao čak i detaljne geografske mape. Upravnik bolnice, u kojoj se ovaj neobični pronalazač nalazi, tvrdi da ovaj njegov pacijent govori gotovo sve evropske i mnoge azijske jezike, među njima i japanski.

HELIKOPTER HIDROAVION

Novi tip helikoptera razlikuje se obično po tome što može da se spusti ne samo na čvrsto tlo, već i na vodenu površinu, Naime, na točkovima helikoptera, tačnije rečeno oko njih, nalaze se »gume« od gumiranog najlona koje se mogu, kad se za to ukaže potreba, napuniti zrakom direktno

SPECIJALNO MAZIVO ZA ATOMSKE REAKTORE

Reaktori za atomske centrale imaju mnogo pokretnih dijelova od kojih su neki izloženi jakom zračenju, ali se usprkos tome moraju podmazivati. Međutim, baš zbog tog zračenja obična sredstva za podmazivanje veoma brzo gube svoja svojstva. Nedavno je jedno poznato poduzeće, čije se ime u vijesti ne navodi, proizvelo specijalno sredstvo za podmazivanje koje ostaje nepromjenljivo čak i pri zračenju od 10 milijardi rentgen-jedinica. (Sedma Sila)

Žena i dom

UKRASNO BILJE U STANU

Cvijeće u stanu, naročito u zimsko doba, osvježava i uljepšuje naš dom. Često nam se događa, da ne znamo kako njezgovati pojedino bilje.

Ima nekoliko pravila, kojih se moramo pridržavati ako želimo, da nam zelenilo uspijeva. Jedno od prvih je, da cvijeće ne smjestimo previše blizu peći, odnosno kojeg drugog izvora topline. Moramo pripaziti da u sobi, pogotovo ako je jako ugrijana, uvijek bude jedna posuda s vodom, da se održi izvjesna količina vlage u zraku. Isto tako moramo pripaziti na smještaj. Osjetljivo zelenilo ne smijemo nikako staviti na prozoru. U svakom stanu, pa makar je on malen i taman, sigurno postoji barem jedna prostornija, koja je svjetlija. Ako ne možemo smjestiti svo cvijeće, onda treba nakon nekog vremena premješati vaze, jer svjetlost je u toplinu i vlagu vrlo važan faktor za život svakog bilja, pa tako i onog u teglama.

Evo nekoliko uputa o njezi pojedinih ukrasnih biljaka: Da započemo s philodendromom, koji je vrlo otporan. Ima ga više vrsti, a svakako djeluje vrlo dekorativno. Dobro podnosi slabo svjetlo. Iziskuje obilno zalijevanje svakih pet, šest dana i pranje lišća. Druga ista tako lijepa ukrasna biljka je fikus, samo što njemu treba pojačaj s više svjetla. Odgovara

mu osrednja temperatura, zalijevamo ga jedamput tjedno i često peremo lišće.

U red s ovim biljkama idu i palme. Jedna naročita vrsta patuljastih palmi efektivno djeluje u stanu na malim stolicama ili policama. Iziskuje osrednju temperaturu uz puno svjetla, te zahtijeva mnogo vlage (najbolje je teglu zaroniti u vodu). Slične palmama su dracene. I njih ima više vrsta. Potrebno im je više svjetla i topline, te zalijevanje svakih pet dana.

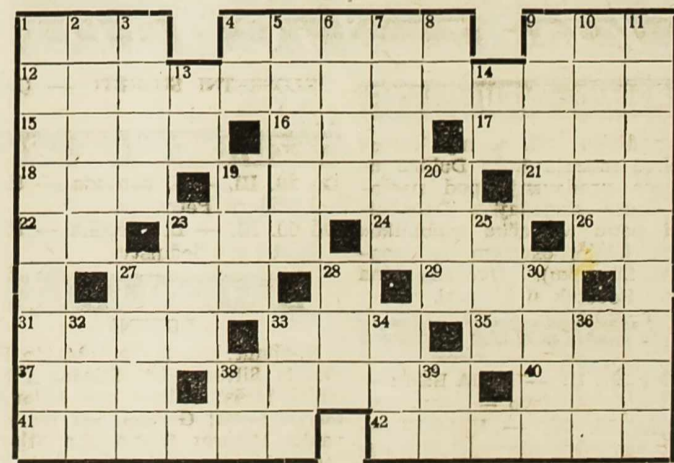
Pereromija je također vrlo lijepa ukrasna biljka. Ima raznih vrsta, visokih i malih s različitim šarama na lišću i one traže mnogo svjetla, osrednju temperaturu, koja ne smije biti niža od 7 stupnjeva, a moramo je zalijevati svaka tri dana.

Spomenimo još begoniju-rex, tj. onu s najljepšim lišćem od svih vrsta begonija. Njezino je lišće veliko, srčoliko sa zeleno sivim šarama i djeluje vrlo lijepo i kad ne cvjeta. Osjetljiva je na promaju i suhi zrak. Tvrdi vodu ne podnaša, ali ako nema druge, treba je zalijevati kišnicom ili prokuhanom vodom, koji je vrlo otporan. Ima ga više vrsti, a svakako djeluje vrlo dekorativno. Dobro podnosi slabo svjetlo. Iziskuje obilno zalijevanje svakih pet, šest dana i pranje lišća. Druga ista tako lijepa ukrasna biljka je fikus, samo što njemu treba pojačaj s više svjetla. Odgovara

Križaljka

VODORAVNO: 1. grad na Siciliji, 4. paketi, zavežljaji, 9. vrsta riječne ribe, 12. protuslovlje, proturječje, 15. jedan od roditelja, 16. teška bolest, 17. jedno ime američkog pisca fantastičnih romana Poe-a, 18. junak ljubavne priče u indijskom epu »Mahabharata«, 19. stanovnik jedne države u Aziji, 21. kratica za: akademsko kulturno društvo, 22. vokal i kon-

sonant, 23. djo tjedna, 24. otok uz istočnu obalu Koreje, 26. dvajednaka vokala, 27. mjera za površinu zemlje, 29. upitna čestica, 31. rijeka u Srbiji, 33. kas, 35. poljudjelski slet (kraći plur.), 37. prtok Gangesa u Indiji, 38. mjesto i luka na Jadranu, 40. povijesni gradici nedaleko Zadra, 41. sportski učitelj, 42. naš grad i luka na Jadranu.



OKOMITO: 1. osoba koja se bavi ekonomijom, 2. bilježnik, 3. ljetopis, 4. vokal i konsonant, 5. muško ime (književnik Franičević), 6. vjeran, privržen, 7. ulaznica, karta (ustr.), 8. vokal i konsonant, 9. snaga, 10. snažno, 11. vrsta glazbala sa žicom, 13. dva razna konsonanta, 14. kemijski simbol za: kalcij, 19. blato, 20. sestrin brat, 23. poklon, 25. nepoznanica u matematici, 27. ozljeda, 28. staza u gaženju u snijegu, 30. kršne, 32. zimzeleno drvo, 33. obor, 34. pjevački zbor, 36. boja igrace karte, 38. incijali prezimena i imena E (Eugen).

hrvatskog književnika (»Olga i Lina«), 39. japanska mjera za puteve.

Rješenje križaljke iz prošlog broja: VODORAVNO: 1. tokari, 6. ocanik, 11. epoleta, 13. oko, 14. Mo (molibden), 16.ovita, 17. Mv. senator, 19. blato, 20. sestrin brat, 23. poklon, 25. nepoznanica u matematici, 27. ozljeda, 28. staza u gaženju u snijegu, 30. kršne, 32. zimzeleno drvo, 33. obor, 34. pjevački zbor, 36. boja igrace karte, 38. incijali prezimena i imena E (Eugen).